

**Ücretlere
derhal zam
yapılsın!**

İşçi ve emekçilerin yaşam koşullarını daha da zorlaştıran kriz koşullarında Ekim ayı enflasyon rakamları açıklandı. Tüketici fiyatlarının enflasyon şimdilik yüzde 25.24'e yükseldi. Bu oran işçi ve emekçilerde asgari ücrette yapılacak zam konusunda belli beklentiler yarattı. Zira bu tabloya göre asgari ücrete en

alt sınırdaki yapılacak zam oranının yüzde 20-25 civarında olması bekleniyor. Bu, gerçekte böyle olmasa da, şimdiki kadar yapılan zamların mevcut enflasyon oranına göre hesaplandığının söyleniyor olmasından kaynaklı. Eğer yüzde 25'lik zam gerçekleşirse, asgari ücret 2000 liraya çıkmış olacak. **s.7**

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete
ISSN 1300-3585
Sayı 2018 / 42
9 Kasım 2018 • 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak40.net

**Din bezirganlığı, şoven ırkçılık,
yayılmacılık reddedilmelidir!**

**İŞÇİ SINIFI HAKLARI,
ONURU VE GELECEĞİ İÇİN
MÜCADELE ETMELİDİR!**

3

**Sayıştay raporundan:
Çürümüşlük diz boyu!**

Devletin her kurumunda birçok usulsüzlük gerçekleşmekte, kamu malları ve kaynakları yandaşlara peşkeş çekilmektedir.

18

**Kadına Yönelik Şiddete
Karşı Mücadele Günü**

Şiddet üreten kapitalizme ve kapitalist sömürü düzeni üzerine oturan tek adam rejimine karşı mücadeleyi yükseltmeliyiz.

19

**Mesleki eğitimde üretim
yarışı ve ücretsiz kölelik**

Milli Eğitim Bakanı'nın övüne övüne belirttiği pay, cirolarını katlayan bu merkezlerdeki öğrencilerin ücretsiz köle olarak çalıştırıldığını gösteriyor.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi 101. yılında!.. Rusya'da devrim ve proletarya devriminin sorunları - H. Fırat

s.12

Din bezirganlığı, şoven ırkçılık, yayılcılık reddedilmelidir!

İşçi sınıfı hakları, onuru ve geleceği için mücadele etmelidir!

İşçiler ve emekçiler krizin ve yayılcı heveslerin faturasını reddetmeli, din bezirganlığına da şovenizme de halklara düşmanlığa da prim vermemelidir. İşçilerin birliğini sağlamak, halkların kardeşliğini inşa etmek, sosyal yıkıma ve sefalet karşı mücadelenin önünü de açacak, krizin faturasını saray rejimi ve kapitalistlere ödetmenin koşullarını hazırlayacaktır.

Sermayenin “demir yumruğu” olan saray rejimi, henüz güçlü bir sınıf hareketinin basıncı altında olmadığı için krizin faturasını işçi sınıfı ve emekçilerin sırtına yıkabiliyor. Lüks ve şatafat içinde yüzen AKP şefi ve müritleri, yolsuzluk, rüşvet ve adam kayırmacı düzenlerini sürdürüyor.

Gerçekleri tersyüz eden saray beslemesi medya ise yalan haber ve yorumlarla dolup taşıyor. Krizin yıkıcı etkisini yaşayan, etinde-kemiğinde hisseden emekçilerle, enflasyonun yüksek olmadığını, bunun sadece “abartılı bir algı”dan kaynaklandığını vaaz ederek, küstahça alay ediyorlar.

***

Sarayın emrindeki Sayıştay raporları bile, AKP düzeninin tepeden tırnağa, saraydan belediyelere kadar boylu boyunca çürüme ve yozlaşma içinde debelendiğini gözler önüne seriyor. Devletin bütçesini, ülkenin zenginliğini, doğasını, ormanlarını talan ederken, din istismarına da özel bir ağırlık veriyorlar. İmamlara “sarayın soytarıları” rolü biçen yasalar hazırlanırken, minik çocuklara bile Ortaçağ artığı zihniyetlerini dayatmaya başladılar. Çirkefi din şalıyla örtme çabaları arttıkça riyakarlıkları daha da belirginleşiyor.

Saraylar içinde sefalet sürerken kendilerine “bu fakir” gibi sıfatlar takabilecek kadar riyakar olan bu zihniyet, yolsuzluk, rüşvet ve adam kayırmacılık paçalarından akarken bile ahlaktan, değerlerden söz edebiliyor. Bu gücü, devlet kurumlarını ele geçirmekten, devasa boyutlara varan bir servete sahip olmaktan, sermaye sınıfının desteğinden, burjuva muhalefetin budalalığından alıyor.

***

Yozlaşma ve ahlaki çürüme sadece içeride değil saray rejiminin dışı dönük icraatlarına da damga vuruyor. Cemal Kaşıkçı cinayeti üzerinden Suudi kralla pazarlık yaparken, İdlib’de toplanan ci-hatçı katil sürülerini bir aparat olarak kullanıp, komşu Suriye’nin topraklarını ilhak etme hesapları yapıyorlar.

Yerel seçimlerin tarihi netleşince HDP’ye karşı süreklilik avı başlatan zorba rejim, sık sık gece yarısı evleri basıyor, insanları zindanlara atıyor. Kürt hareketini hedef almakla yetinmiyor, hak arayan işçilere saldırıyor, hayatını devrim davasına adanmış bir komünistin cenaze törenine katılanları hedef alıyor. Kendini bir nebze güvende hissedebilmek için toplumsal dinamikleri soluksuz bırakmaya çalışıyor.

Bu zorba rejim toplumsal meşruiyetten yoksun olduğunun farkında olduğu için kendisine biat etmeyenlere şiddet araçlarıyla saldırıyor. Haklara ve özgürlüklere düşmanlığı ne kadar derinse, halkların özgürleşme mücadelesinden de o kadar nefret ediyor. Bundan dolayı Suriye topraklarından bir parça koparma hırsı gözünü bürümüşken, Kürt halkına karşı düşmanlığı sınırlar ötesine taşıyor. HDP kadrolarının evlerini gece yarısı tepeden tırnağa silahlı polis timleriyle basarken, Kobanê’ye füze fırlatıyor. Kürt hareketine ülke içinde göz açtırmama hesapları yaparken, Rojava Kürtlerinin kazanımlarının ortadan kaldırılabilmesi için histerik bir ruh haliyle ortalıkta dolaşıyor.

***

İçeride ve dışarıda çarçur edilen toplumsal serveti işçi sınıfı ve emekçiler üre-

tiyor. Buna rağmen krizin ve sınır ötesi saldırganlığın faturası doğrudan veya dolaylı yollarla işçi ve emekçilerin sırtına yıkılıyor.

Bu pervasızlığı yapan saray rejimi emekçileri din istismarı ve şoven ırkçılıkla zehirlemeye çalışıyor. Bu ideolojik iki zehri emekçilere yutturmak hem sermaye sınıfı hem saray rejimi için büyük bir önem taşıyor. Zira bu iki zehirle sersemleyen emekçiye kendi sınıfına yabancılaş-tırmak mümkün olduğu gibi, gütmek de kolaylaşıyor.

İşçi ve emekçilerin din istismarcısı ve ırkçı-şoven bezirganlara karşı uyanık olmaları, hem kendileri hem de çocuklarının onurları ve gelecekleri açısından büyük bir önem taşımaktadır. Bu zehri yutanlar sınıf düşmanlarının elinde “rehin oyuncaklar” olmaya da razı olacaklardır.

Onurlu her işçi veya emekçinin tutumu tam tersi olmalıdır. Emekçiler arasına nifak sokan dinci gericiliği ve şoven ırkçılığı reddetmeli, kendi sınıflarının birliği, mücadelesi, onuru ve geleceği için çaba sarf etmelidirler.

Artık hamasi nutukları, riyakar vaazları elinin tersiyle itmeli, saray rejiminde sefalet sürenler ile kapitalistlere karşı net bir sınıfsal tutum geliştirilmelidir. İşçiler ve emekçiler krizin ve yayılcı heveslerin faturasını reddetmeli, din bezirganlığına da şovenizme de halklara düşmanlığa da prim vermemelidir. İşçilerin birliğini sağlamak, halkların kardeşliğini inşa etmek, sosyal yıkıma ve sefalet karşı mücadelenin önünü de açacak, krizin faturasını saray rejimi ve kapitalistlere ödetmenin koşullarını hazırlayacaktır.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2018/42 * 9 Kasım 2018 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK
Meşrutiyet Mah. Kodaman Sk. No: 111/15
Şişli / İstanbul

Tlf. No: (0212) 621 74 52 - 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: @kizilbayraknet
www.kizilbayrak40.net

Baskı: SM Matbaacılık - Çobançeşme Mahallesi Sanayi Cad. Altay Sk. No: 10 A Blok - Yenibosna / İSTANBUL

Çürümüşlük diz boyu!

Sayıştay'ın 2017 yılı denetim raporlarından kısmi yansıyanlar bile, nasıl bir düzen ve devlet gerçekliğinde yaşadığımızı ortaya serdi. Söz konusu denetim raporları kamu kurum ve kuruluşlarındaki çok sayıda usulsüz işlem ve harcamayı belgelerken, geçtiğimiz hafta yayınladıkları belediyelere ait denetim raporları ise AKP'li belediyelerdeki yolsuzlukları gözler önüne serdi. Özellikle kayyım atanmış belediyelerdeki yolsuzluklar dikkat çekti.

Bu raporların kamuoyunda yansımasıyla, Sayıştay'ın Denetim İşlerinden Sorumlu Başkan Yardımcısı Fikret Çöker manidar bir şekilde görevden ayrıldı. Sadece görevini yapmanın bile bir bedel gerektirdiği, yolsuzluk, talan ve keyfiyet düzeninde yaşadığımız gerçeği bir kez daha görüldü. Daha önce de, Eylül ayı enflasyonunu olduğu gibi, yani son 15 yılın en yüksek değerinde gösterdiği için TÜİK Başkan Yardımcısı Enver Taştı görevden alınmıştı.

Sayıştay raporlarına yansıyan belediyelerdeki usulsüzlük ve yolsuzluklardan bazıları şöyle:

* Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin muhasebe kayıtlarındaki sermaye tutarları ile şirket mali tablolarındaki tutarlarının birbiriyle uyumlu olmadığı tespit edildi. 320 taşınmazın kira bedellerinin yıllık peşin alındığı ancak bu gelirlerin sonraki ayların hesaplarına kaydedilmediği belirtildi. Belediyenin kiraya verdiği 53 işyerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının olmadığı belirlendi. 380 taşınmaz için yeniden ihale açılması gerekirken, ihale olmadan kira sürelerinin uzatıldığı açıklandı.

* İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ilişkin raporda ise, kamu idarelerinin belediyeye tahsis ettiği taşınmazlar ile belediyenin kamu idarelerine tahsis ettiği taşınmazların muhasebe kayıtlarının olmadığı tespit edildi. Bazı otoparkların belediye tarafından ruhsatlandırılmadığı, kiralalarını ödemedikleri için sözleşmeleri feshedilenlerin İhale Yasası'na göre "ihale yasaklısı" yapılmadıkları belirlendi. Sosyal yardımlar için seçilen 9 market zincirinin hiçbir indirim yapmadığı gibi belediyeye bir ödeme de yapmadığı tespit edildi. Küçükçekmece Belediyesi'nde dolu müdür kadrolarına tedviren atama

Devletin her kurumunda birçok usulsüzlük gerçekleşmekte, kamu malları ve kaynakları yandaşlara peşkeş çekilmektedir. Belediyelerde de kamu kaynaklarının yağmasıyla, "hizmet veriyor" görüntüsü altında hem seçimlere yatırım yapılmakta hem de yandaşların büyük rantlar elde etmesi sağlanmaktadır.

yapıldığı belirlendi. Fatih Belediyesi'ndeki usulsüzlüklerle ilgili belediye başkanı hakkında "kamu zararına sebebiyet verme", "görev ihmal" ve "görevini kötüye kullanma" iddialarıyla suç duyurusunda bulunulmasına rağmen ön inceleme bile yapılmadı, kaymakamlık da soruşturma izni vermedi.

* AKP'li Antep Büyükşehir Belediyesi'ne ait raporda, Türkiye'nin en borçlu ikinci belediyesi olma unvanını elinde bulunduran belediyenin, kanuna aykırı borçlanma, ihalelerde usulsüzlük, projersiz ihale, ihalesiz kamu malı kiralama, atamalarda kanunsuzluk tespit edildi.

* AKP'li Adana Ceyhan Belediyesi tarafından düzenlenen bazı iş ve deneyim belgelerinde, belge tutarı "fazladan" yazıldı.

* Erzurum Büyükşehir Belediyesi'nde hem ihale hem personel alımlarında hukuksuzluk saptandı.

* AKP'li Menderes Belediyesi'nde 2 milyon liraya yakın bir paranın kayıp olduğu belirlendi. İhalesiz kira sözleşmelerini yenileyen belediyede ayrıca sınavsız kadro ataması da tespit edildi. Kurum

içerisinde yapılan memur atamalarının liyakata uygun yapılmadığı belirtildi.

* Konya Karatay Belediyesi Başkanı, makam aracı olarak kullanılmak üzere 2017 model Audi A6 marka otomobili 433 bin 643 bin TL bedelle satın aldı. Böylece yabancı menşeli otomobil yasağı ile "azami satın alma bedeli" olan 50 bin 400 TL sınırı aşıldı. Aynı belediyenin Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nce 2017 yılı içerisinde yeşil alanlarda ve piknik alanlarında kullanılmak üzere 793 bin 803 lira 50 kuruşluk bitki ve fidan "ihalesiz" alındı.

* Kayseri Sarioğlan Belediyesi, yasalara göre mümkün olmadığı halde, ortağı olduğu Sarioğlan İmar AŞ'ye toplam 504 bin 900 TL borç verdi. Daha sonra bu tutarın 222 bin TL'si belediyeye iade edildi. Belediyenin 2 bin 390 ödeme emri belgesinden 404'ünün üzerinde yetkili imzası bulunmuyor.

* Kayyım atanmış Mardin Büyükşehir Belediyesi sadece bir yılda 71 milyon 642 bin TL bütçe açığı verdi. Belediye tarafından yapılan bazı ihalelerde "Kamu kaynaklarının verimli kullanılması" ilke-

sinin göz ardı edildiğine dikkat çekildi. Belediyeye ait kiralanan taşınmazların ihale yoluyla kiralananmadığı ve bunun mevzuata aykırı olduğu ifade edildi,

* Kayyım atanmış Van Büyükşehir Belediyesi ve Tunceli Belediyesi'ne ilişkin raporlarda da kayyım altındaki belediyelerin usulsüzlükleri yer alıyor.

* Sadece bu örnekler bile büyük bir rant kaynağı olarak görülen belediyelerdeki yolsuzluğun, rüşvetin, yandaşları kayırmanın ayyuka çıktığını göstermeye yetmektedir. Her alanda çürümüşlük diz boyudur. Devletin her kurumunda birçok usulsüzlük gerçekleşmekte, kamu malları ve kaynakları yandaşlara peşkeş çekilmektedir. Belediyelerde de kamu kaynaklarının yağmasıyla, "hizmet veriyor" görüntüsü altında hem seçimlere yatırım yapılmakta hem de yandaşların büyük rantlar elde etmesi sağlanmaktadır. Kapitalist düzen bataklığında bir-iki istisna dışında belediyelerin işleyişinin farklı olmayacağı ortadadır. Zira bozuk düzende sağlam çark olmaz.

Barınma bir haktır, rant alanı değil!

İnsanın en temel ihtiyaçlarından olan korunmanın en temel parçası barınma hakkıdır. Bu en temel ihtiyacı karşılayan bir ülkede bugün "imar barışı"ndan bahsediliyor.

Yoksul emekçiler dışından tırnağın-dan arttırıp ev sahibi olmaya, ev yapmaya çalışıyor. Başını sokabileceği, cep yakan ev kiralardan kurtulabileceği bir çözüm bulmaya çalışan emekçiler, sürekli olarak devletin işlerini zorlaştıran işlemleriyle karşı karşıya kalıyorlar. Sermaye devletinin bugünkü derdi elbette emekçilerin ev sahibi olmasını kolaylaştırmak değil

Bir yer tutuluyor, "imar barışı" pan-kartı asılıyor, bakanlık adına işlemler yapılıyor. Rakamlar nasıl bir para akışı olduğunu gösteriyor. Tarihin uzatılması ile bu rakam daha da artacak. Kriz içinde debelenen devletin kasasını doldurma planı bir yöntemle daha emekçiler üzerinden çözülmeye çalışılıyor.

Neyin barışı, kimle kimi barıştırmaya çalışıyorlar?

"KENTSEL DÖNÜŞÜM" DEN "İMAR BARIŞI"NA...

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, "imar barışı" nı başlattı. *Resmî Gazete*'de yayınlanan 3194 sayılı İmar Kanunu'nun geçici 16. maddesi uyarınca süreç işletiliyor. 31 Mart 2017 tarihinden önce yapılmış ruhsatsız veya ruhsata aykırı yapılar için Yapı Kayıt Belgesi başvurusuna çağrı yapılıyor. Büyük bir mali birikim getiren "imar barışı"nın başvuru süresi 31 Mart 2018'e

kadar uzatıldı.

Kayıt belgesi için başvuruların sayısı 8 milyon 446 bin 103 kişi. Bu başvurular sırasında yapı sahipleri tarafından ödenen miktar 5 milyar 259 milyon 361 bin 327 TL.

RANTHANE OLAN BELEDİYELER

Belediyelerin bir diğer adının da "ranthane" olduğu Türkiye'de arsa, bina, yol, park, inşaat vb. için atılan adımlar, hem belediyeye hem de inşaat şirketlerine kâr getiriyor. Büyük inşaat şirketlerine özellikle yoksul mahalle arsaları

peşkeş çekildi. Kimi mahalleler yeni eve sahip olacağını düşünüp tamam dedi, kimi mahallerde yaşayanlar zorla sürüldü, kimi yerlerde de insanlar daha birlik içinde davranıp kentsel dönüşüme karşı durdu.

Bu alanların kentin ve yaşayanların ihtiyaçlarına göre düzenlenmediği biliniyor. Ortada rant merkezli bir dönüşüm var. Çoğu insanın evinin, arsasının karşılığı verilmiyor, ev sahibi olmaları için borçlu kılınıyor.

BARINMA HAKKI KARŞILANSIN!

Sermaye devleti imar sorununa ger-

çekten bir çözüm getirmeyi düşünüyorsa herkesin barınmasını sağlayacak bir planlama yapmalıdır. Açlık sınırının altında yaşamaya çalışan işçi ve emekçilerin, işsiz yoksulların, evsiz yaşayanların ücretsiz yararlanabilecekleri, işyerlerine yakın, sağlıklı konut ve yaşanabilir bir şehir planlaması olmalıdır bu.

Ancak, kriz içinde debelenen, tüm kaynakları kapitalist patronlara aktaran sermaye devletinin böyle bir sorunu olmadığı/olmayacağı yeterince açıktır. Tüm diğer haklar gibi barınma hakkı da ancak mücadele ile kazanılabilir.

Son günlerde peş peşe yapılan açıklamalara bakılırsa ABD emperyalizmi ile saraydaki işbirlikçileri arasında sıcak temaslar yeniden başlamış. Her iki taraf adına yapılan açıklamalar, Trump yönetiminin AKP şeflerine bazı kısımlar bahsettiğine işaret ediyor. Trump tarafından muhatap alınabilmek için her yola başvuran AKP-MHP koalisyonu, son gelişmelerden pek memnun görünmüyor.

Washington-Ankara hattından yapılan açıklamalara göre; ABD ordusu Menbic kasabasında Türk ordusuyla birlikte devriye gezmeye başlayacak, Trump yönetimi İran'a uyguladığı sıkı ambargodan Türkiye'yi muaf tutacak, AKP'li iki bakan "yaptırım listesi"den çı-

kartıldı, AKP'li savunma bakanı ile Amerikalı meslektaşının gerçekleştirdiği telefon görüşmesi çok verimli olmuş...

Birkaç güne sığın bu gelişmeler, Trump'ın AKP şeflerine "sus payı" verme manevrasına benziyor. Zira son günlerde Rojava'ya dair saraydan yapılan açıklamalar ABD'yi Ankara'daki işbirlikçilerini teskin etmeye sevk etmiş görünmüyor.

Saray rejimini rahatsız eden esas mesele, yani ABD'nin PYD/YPG'ye destek vermesi konusunda bir değişiklik ol-

madı. Bu konuda ciddi bir değişim için ya ABD'nin Suriye'den çekilmesi ya da Kürt hareketinin ABD'den bağımsızlaşma çabasına girmesi gerekiyor.

Saray rejimini rahatsız eden sorunlarda kayda değer bir değişiklik olmasına rağmen, AKP saflarında görülen memnuniyet, bu dinci-gerici akımın Washington'u her daim kible bellemesinden kaynaklanıyor. Zira onlar için ABD tarafından dikkate alınmak büyük bir olaydır.

Bu gelişmeler elbette efendi ile uşak arasındaki gerilimin tamamen ortadan kalkacağı anlamına gelmiyor. ABD emperyalizmi, saray rejimi gibi sadık bir işbirlikçiyi teskin ederken, Ortadoğu'daki işlerine de bakmaya devam edecektir. Buna rağmen efendilerini rahatsız eden bazı beyanlarda bulunan işbirlikçiler, bu ufak-tefek jestlerle avunacaklar.

AKP şefleri Trump yönetimi tarafından muhatap alınmanın sevincini yaşarken, medyadaki saray beslemelerinin "Fırat'ın doğusunu da ele geçiriyoruz" naralarını atmaya devam etmeleri, bu gururun riyakârlıkta sınır tanımayan "olağan halleri"nin yansımından başka şey değildir.

Kibleleri her zaman Amerika'dır!

Sınıf devrimcilerine yönelik polis baskınları

Sermaye devletinin ilerici, devrimci güçlere yönelik polis baskınları 6 Kasım sabahı da devam etti. Polis İstanbul, Kocaeli ve İzmir'de sınıf devrimcilerinin evlerine baskınlar düzenledi.

İzmir'de düzenlenen baskında Ayla Subaşı ve Fatih Ilgın gözaltına alındı. Polis baskınının gerekçesinin Teslim Demir'in cenaze törenine katılma olduğu bildirildi.

İstanbul Esenyurt'ta Oktay Türk'ün teyzesinin evi polislerce basıldı. Baskında evin kapısının kırıldığı ifade edilirken, Oktay Türk'ün gözaltına alınmadığı bildirildi.

Kartal'da Çağdaş Ekinci'nin aile evine de polis baskın düzenledi. Ekinci evde olmadığı için gözaltına alınamazken, evde bazı eşyalara el kondu.

Onur Eyidoğan'ın Kartal'daki evini basan polisler Eyidoğan evde olmadığı

için gözaltı yapamadı. Polis eve girerken "Burası terörist yuvası" diye bağırarak belirtildi.

Avcılar'da Nurgül Doğan, evine düzenlenen polis baskınında gözaltına alındı.

Esenler'de Dilbirin Acar'ın ailesinin evine baskın yapıldı. Evde arama yapan polisler ailesine gerekçe olarak "davaya katılmama"yı gösterdi, ancak davayla ilgili bilgi vermedi. Acar evde olmadığı için gözaltına alınamadı.

İstanbul'da Devrimci Gençlik Birliği'nden de Ulaş Uslu'nun evine polis baskını yapıldığı, evde olmayan Uslu'nun gözaltına alınamadığı bildirildi. Evden Kızıl Bayrak gazetesi, bazı kitaplar ve bilgisayar hard diski alındığı belirtildi. Gözaltına gerekçe olarak Teslim Demir'in cenaze törenine katılma gösterildi.

Ayrıca Gözde Ekici'nin kaldığı eve de baskın yapıldığı, Ekici evde olmadığı için gözaltına alınamadığı söylendi.

DGB'li Yaren Sarısalıtk'ın da evine polis baskını düzenlendi. Evde arama yapan polisler evde olmadığı için Sarısalıtk'ı gözaltına alamazken, baskına gerekçe olarak Teslim Demir'in cenaze töreni olduğu söylendi.

Murat Yıldırım'ın evine yapılan baskında evde arama yapan polisler Yıldırım evde olmadığı için gözaltına alamadı.

Kocaeli Çayırova'da Çağdaş Çınar'ın evine baskın düzenlendi. Teslim Demir'in cenazesine katılım gerekçesiyle yapılan baskında Çınar'ın gözaltına alındığı ve İzmir'e götürüleceği bildirildi.

Polisin elinde gözaltı listesi olduğu ve gözaltıların artabileceği ifade edildi.

Teslim Demir'in cenazesine katılmak onurdur!

Bu sabah birçok yoldaşımızın evine baskın düzenlendi. Öğrenebildiğimiz kadarıyla gerekçe Teslim Demir yoldaşın cenazesine katılmak.

Sinan yoldaş yaşamını devrime adanmış bir komünisttir. Böylesi bir komünistin ölümsüzlüğe uğurlandığı cenaze törenine katılmak bizler için bir onurdur. İnsan olmanın gereğidir. Çünkü yaşamını insanlığın kurtuluşu davasına adanmış ve bu uğurda mücadele etmek, yaşamını yitirmek tarihsel olarak haklı ve meşru bir tutumdur. Devrimci olmak ve devrimci olarak yaşamını yitirmek yargılanamaz. Sermaye düzeni "terör" demagojisi ile bu gerçeği karartmaya, kitlelerin bilincini bulandırmaya ve buradan hareketle devrimcileri, komünistleri yargılamaya kalkıyor. Buradan bir kez daha haykırıyoruz; sermaye düzeninin devrimcileri hedef alan baskı ve saldırıları beyhudedir. Çünkü cenazesine katılmaya dahi tahammül edemedikleri Sinanlar'ın çoğaldığını görecekler!

Baskılar, gözaltılar, işkenceler, tutuklamalar bizleri yıldırılmaz!

DEVRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

6 Kasım 2018

Esenyurt'ta kahvaltılı toplantı

Esenyurt Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu (BDSP) 4 Kasım sabahı İşçi Kültür Ev'i'nde kahvaltı düzenledi. Kahvaltının ardından BDSP adına kısa bir konuşma yapılarak ülkenin içerisinde bulunduğu tablo değerlendirildi. Greif işgali'ne değinilen konuşmada, artık sermaye iktidarının yeni bir dönemde olduğunun altı çizildi. Konuşmada, daha sert sınıf mücadelesine işçi sınıfının da kendi cephesinden hazırlanması gerektiği vurgulandı. Ardından bir Greif işçisi söz alarak dava sürecine dair kısa bir bilgilendirmede bulundu.

BDSP temsilcisi, önümüzdeki süreçte dair bilgi aktarımında bulundu. İşçi-emekçiler 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü dolayısıyla BDSP'nin yapacağı etkinliğe ve 2 Aralık'ta yine BDSP'nin düzenleyeceği kriz gündemli etkinliğe davet edildi.

Ev baskınları, gözaltılar devrimci faaliyeti engelleyemez!

İstanbul ve İzmir'de gerçekleştirilen polis terörüyle çok sayıda yoldaşımızın evi basılmış, şu an elimize ulaşan bilgilere göre 10'un üzerinde ev basılarak 3 yoldaşımız gözaltına alınmıştır. Baskın yapılan evlerin sayısının fazla olmasından da anlaşıldığı gibi polisin elinde geniş bir liste bulunmaktadır.

Ev baskınlarına gerekçe olarak Teslim Demir yoldaşın İzmir'de gerçekleştirilen cenaze töreni gösterilmektedir.

Sermayenin devrimci-ilerici güçlere ve toplumun geniş kesimine dönük saldırılarının arttığı bu dönemde baskınların yapılması tesadüf değildir. Amaçları işçi ve emekçilerin tabandan biriken öfkelerini sömürü düzenine yöneltecek güçleri etkisiz hale getirmek-sindirmektir. Fakat sermaye devleti hayata geçirdiği saldırılarla amacına ulaşamayacaktır. Devrimci-ilerici güçler işçi sınıfı ve emekçilere ulaşmaya, sermaye düzeninin bütün kö-

tülüklerin kaynağı olduğunu anlatmaya devam edecektir. Teslim Demir şahsında devrimci değerleri sahiplenmeye, sömürü düzenine karşı mücadeleyi güçlendirmeye devam edeceklerdir.

Bütün devrimci-ilerici güçleri de bu bilinç ve kararlılıkla sermaye düzeninin saldırıları karşısında durmaya, dayanışmayı büyütme çağırıyoruz.

BAĞIMSIZ DEVRİMCİ SINIF PLATFORMU

6 Kasım 2018

Saraya milyarlar halka tasarruf!

Kriz işçi ve emekçilerin yaşamını kaspı kavururken, saray rejimi israf, şatafat ve kayırmada sınır tanımıyor. Emekçiler için yaşam koşullarının günden güne ağırlaştığı bir zamanda AKP şefinin özel giderleri, sarayın katlanarak astronomik rakamlara ulaşan israflarıyla ilgili haberler medyadan eksik olmuyor.

Meclisin onayladığı saray bütçesi şatafat konusunda hiçbir sınır tanınmadığını yeniden teyit etti. Buna göre milyarları bulan "örtülü ödenek" hariç, 2019 bütçesinden saraya 2.9 milyar lira para aktarılacak. Emekçilere "tasarruf yapın" diye vaaz verenler, sarayın bütçesini %231 oranında arttırdılar. Lüksün, şatafatın, görgüsüzlüğün karışımı olan bu devasa bütçeyi saraya aktaranlar, utanıp sıkılmadan milyonlarca işçiye, emekçiye, yoksula "krizin faturasını ödemek için sefilliğe razı olacaksınız!" diye fetva veriyorlar.

***

"Utanmazlığın bu kadarına pes!" dedirten icraatlardan biri, AKP şefi ile ailesi

için 3 milyon TL ödenek ayrılacak olmasıdır. Emekçilerin ilaç bulamadığı, ameliyat olacak hasta yakınlarına "eldivenleri alın yoksa ameliyatı yapamayız" dendiği yerde büyük şef ve eşi için 3 milyon TL sağlık ödeneği ayrılabilir.

Milyarları ne yapacağını şaşırarak AKP şefiyle dalkavukları 1.95 milyar TL'yi "başkanlık sisteminin devraldığı görevlerle yeni kurulan birimler için" harca-yacaklarmış. Bu arada sarayın "temsil ve tanıtım" giderlerinin de %147 oranında arttırılacağı da belirtildi.

Saray için ayrılan milyarlar ek olarak "örtülü ödenek" adı altında iç edilen milyarlar eklendiğinde AKP şefi, müritleri ve dalkavuklarının bu kadar çok paraya el koymaktan dolayı başları dönmüş olmalı. İşçilerin, emekçilerin ürettiği artı-değerden bu kadar büyük bir pay alanların lüks ve şatafatta sınır tanımamaları şaşırıcı değil.

Belirtelim ki, sorun lüks ve şatafattan ibaret değil. Saray rejimi olunca, bütün

saraylara el koyma ve yeni saraylar inşa ettirme gibi bir saplantı da oluyor. Yazlık saray inşa ettiren AKP şefi, İstanbul'daki saraylara "çalışma ofisi" adı altında fiilen el koymuştu. Topkapı Sarayı bunun istisnası idi. Yakında yayınlanacağı belirtilen "Cumhurbaşkanlığı kararnamesi" ile Topkapı Sarayı'nın da Cumhurbaşkanlığı'na bağlanacağı söyleniyor.

AKP şeflerinin, batılı emperyalistlerin yarı-sömürgesi durumuna düştükten sonra utanç verici bir çöküşle dağılan Osmanlı İmparatorluğu'nu yeniden ihya etme emelleri bir sır değildi. Geline aşamada Topkapı Sarayı'nın büyük şef tarafından ele geçirilmesi mukadder görünüyor. Saray rejimi işbaşında olduğuna göre sarayda sefahat sürmek de Topkapı Sarayı'na yerleşmek de zor değil. Ancak ölü saltanatı ihya etmek mümkün olmadığı gibi, bu hevese kapılanların tarihin çöplüğünde çürüyen saltanatın yanına intikal etmeleri kaçınılmazdır.

Merkez Bankası: Enflasyon yüksek seyrini koruyor

AKP şefleri ve yandaş ekonomistleri 5 Kasım'da açıklanan Ekim ayı enflasyon verilerinin ardından "olumlu" bir tablo sunmaya çalışmıştı. Bunun bir aldatmaca olduğu, Merkez Bankası'nın enflasyonda yüksek seviyelerin sürdüğünü vurguladığı raporuyla da gözler önüne serildi.

Merkez Bankası, Ekim ayı enflasyonunu değerlendirdiği "aylık fiyat gelişmeleri" raporunu yayınladı. Fiyat artışlarının sürdüğünün altı çizilen raporun özet bölümünde şu ifadeler yer aldı:

"...Yıllık enflasyon temel mal grubu dışındaki alt kalemlerde yükseliş göstermiştir. Enerji fiyatlarındaki artışta elektrik ve doğalgaz kalemleri öne çıkarken, gıda grubunda genel olarak taze meyve ve sebze dışındaki ürünlerde enflasyon yukarı yönlü bir seyir izlemiştir. Temel mal grubu enflasyonundaki yavaşlamada otomobillerdeki ÖTV matrah düzenlemesinin yanında mobilya fiyatlarındaki düşüşe bağlı olarak dayanıklı tüketim malları etkili olmuştur. Beyaz eşya ve diğer temel mallarda ise döviz kurunun gecikmeli etkilerinin güçlü bir şekilde sürdüğü izlenmiştir. Bu görünüm altında çekirdek göstergelerin yıllık enflasyonu yükselmiş, ana eğilimindeki yüksek seviyeler korunmuştur."

ENFLASYONDAKİ TIRMANIŞ HIZ KESTİ AMA...

Raporda ayrıca, akaryakıt fiyatlarına zamların ÖTV'den düşüldüğü "eşel mobil" uygulamasının, daha da yüksek bir enflasyona engel olduğu ifade edildi. Zira, tüketici fiyatlarında enerjide yıllık enflasyon yüzde 30 seviyesinde olurken, üretici fiyatlarında yüzde 81 seviyesinde gerçekleşmişti.

Raporda gerek temel mallarda, gerekse üretici fiyatlarında enflasyondaki yükselme eğiliminin hız kestiğine değinilse de, yüksek enflasyonun sürdüğünün altı çizildi.

Moody's vergi indirimlerine dair uyardı

Sermaye ve AKP iktidarının ekonomik krize yönelik programları karşılık bulmazken, geçtiğimiz günlerde açıklanan vergi indirimleri de endişeyle karşılandı. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, bu adımın enflasyona olumsuz etki edebileceği, ekonomideki durgunluğa çözüm olmakta yetersiz kalacağı uyarısında bulundu.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak geçtiğimiz hafta, ekonomideki

durgunluğa sözde "önlem" olarak tüketimi teşvik etmeye yönelik ÖTV ve KDV indirimleri açıklamıştı. Bu düzenlemeyi değerlendiren Moody's geleceğe dair endişelerini dile getirdi. Açıklamada, bu indirimlerin ekonomideki yavaşlamayı sonlandırmada yeterli olmayacağı belirtildi.

Moody's tarafından yapılan açıklamada iç talebi canlandırmanın enflasyona olumsuz etki edebileceği uyarısı şöyle

ifade edildi:

"Vergi indirimleri Türk Lirası kurunda aşağı yönlü trendi yeniden canlandırabilir ve hali hazırda güçlü olan enflasyonist baskıları ateşleyebilir. Vergi indirimlerinin geçici olmaları nedeniyle hükümet bütçesi üzerinde negatif etkisinin olmasını beklemiyoruz, ancak ekonomiyi resesyondan çıkarmak için daha büyük mali teşvik tedbirleri getirilmeye çalışılması problemli olabilir."

Ücretlere derhal zam yapılсын!

İşçi ve emekçilerin yaşam koşullarını daha da zorlaştıran kriz koşullarında Ekim ayı enflasyon rakamları açıklandı. Tüketici fiyatlarında enflasyon şimdilik yüzde 25.24'e yükseldi.

Bu oran işçi ve emekçilerde asgari ücrete yapılacak zam konusunda belli beklentiler yarattı. Zira bu tabloya göre asgari ücrete en alt sınırdaki yapılacak zamların yüzde 20-25 civarında olması bekleniyor. Bu, gerçekte böyle olmasa da, şimdiye kadar yapılan zamların mevcut enflasyon oranına göre hesaplandığının söyleniyor olmasından kaynaklı. Eğer yüzde 25'lik zam gerçekleşirse, asgari ücret 2000 liraya çıkmış olacak.

İşçi ve emekçilerin alın teriyle dolan sermayenin hazine ve maliyesine bakan Berat Albayrak ise "Kasım ve Aralık'ta fiyatlama normalleşecek. Trend gayet olumlu, yıl sonu hedeflerini yakalayacağımız bir noktadayız" dedi. Albayrak'ın düşüreceğiz dediği enflasyondan işçi ve emekçilerin anladığı ise, gerçekten iyileşecek yaşam koşulları, geri alınacak zamlar ve artacak ücretler değil elbette. Albayrak, başta asgari ücret artışı olmak üzere enflasyon oranında yapılacak söylenen ücret artışlarını en aza indirmek için düşük gösterilecek enflasyondan bahsetmektedir. AKP Sözcüsü Ömer Çelik ise asgari ücret ile ilgili olarak, "Komisyon Aralık ayında toplanacak" dedi. Sermaye sözcüleri, asgari ücretin henüz gündemlerinde olmadığını söylemek istese de, her şeye zam geldiği bir zamanda Kasım ve Aralık ayında enflasyonu hesap oyunlarıyla düşürüp asgari ücret artışını buna göre yapmayı planladıklarını söylüyorlar. Böylece asgari ücrete enflasyon oranında zam yaptıkları söylemeyi hedefliyorlar.

İşçi ve emekçiler ise sınıf olarak tutum alabilecek bir örgütlülüğün yoksun oldukları için, sadece birey olarak tepkilerini ifade etmeye çalışıyorlar. Bu tepkiler fabrikalarda huzursuzluk olarak dışa vuruyor. İşçi sınıfı adına konuşma yet-

İşçi sınıfının üretimden gelen gücünü daha iyi bir ücret ve daha iyi çalışma koşulları yaratma mücadelesinde bir baskı aracına dönüştürmek, masaya yumruk vurup hak aramak, verilmediğinde bu hakkı şaltelere uzanan ellerin ve sokağın gücüyle almak, bu ağaların kitabında hiçbir zaman olmadı.

kisinin kendilerinde olduğunu düşünen sendika ağaları ise, meydanı boş bulmanın rahatlığıyla kelimenin tam anlamıyla saçmıyorlar. Türk-İş Başkanı Ergun Atalay, asgari ücretin daha şimdiden 2000 TL yapılmasını talep ederken, hemen arkasından da "İmkânı olanlar bu parayı versinler. İmkânı olmayandan zorla alacak halimiz yok" diyebiliyor.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk ile basına kapalı bir görüşme gerçekleştirdiklerini söyleyen Atalay, yaptığı açıklamada, Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nu kastederek "Şimdi sayın bakanımıza geldik. 'Bunu bir an evvel toplamak gerekiyor' diye ifade ettik. Sayın Bakanımızın da ifadesi şu oldu; Hukuken bunu toplama imkânı yok, hukuken toptasak da bu, Ocak ayında yürürlüğe girecek.' Topla-

ma imkânı yasal olarak yoksa da asgari ücretin yeterli olmadığını bildikleri ve bununla ilgili yeterli bir zam yapacaklarını ifade etsinler. Bunları söyledik, hatırlattık. İmkân varsa bunu bir ay geriye çekelim diye arzu ediyorduk ama hukuken bunun mümkün olmadığı ifade ediliyor. Bir daha uzmanları ve hukukçuları çalıştırmaya yapacak ve bir gelişme olursa haber verecek, konuşacağız."

İşçi sınıfının üretimden gelen gücünü daha iyi bir ücret ve daha iyi çalışma koşulları yaratma mücadelesinde bir baskı aracına dönüştürmek, masaya yumruk vurup hak aramak, verilmediğinde bu hakkı şaltelere uzanan ellerin ve sokağın gücüyle almak, bu ağaların kitabında hiçbir zaman olmadı. Onların sendikacılık anlayışı, sermaye sınıfının göz yumduğu sınırlar ve kendi ceplerinin dolmasıdır.

Bu yüzden hükümetlere yandaş olmaya, sermayeye şirin görünmeye özel gayret sarf ederler.

Ancak işçi sınıfının ağırlaşan yaşam koşullarına karşı tepkisi şimdilik sadece homurdanma, içten içe öfke duyma şeklinde olsa da, çalışma ve yaşam koşullarının ağırlaşması, ücretlerinde bekledikleri bir artışın gerçekleşmeyecek olması mutlaka bir tepkiye neden olacaktır. Şimdiden ücretlerine zam isteyen işçilerin beklentisi zaman geçtikçe artacaktır.

Önümüzdeki süreç, daha iyi bir ücret için işçi sınıfının mücadele potansiyelinin artacağı günlere işaret etmektedir. Artan hayat pahalılığı ile gittikçe yoksullaşan işçilerin bu kayıplarını da telafi edecek talepler önem kazanacaktır. Bunu işçiler henüz sınırlı da olsa dile getirmeye başlamış bulunuyorlar. Bu taleplerden biri hayat pahalılığı karşısında insanca yaşamaya yetecek bir zam olurken, bir diğeri de asgari ücrete yapılacak zammın sadece 2019 başından itibaren değil, geriye dönük olarak da işletilmesidir. Ancak bu talepleri kazanmak işçi sınıfının vereceği mücadeleye bağlıdır. Bu mücadele ise tabandan gelen örgütlenmeler ile mümkün olacaktır.

**AMCOL Mineral
Madencilik'te
grev**

Edirne Enez'de bulunan AMCOL Mineral Madencilik San. ve Tic. A.Ş. isimli işyerinde, Türkiye Maden İşçileri Sendikası ile süren toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde ücret zammı üzerine anlaşılmasının ardından 85 işçi 6 Kasım'da greve çıktı.

Toplu iş sözleşmesinde sosyal haklara ilişkin

anlaşma sağlandığı ancak enflasyonla eriyen ücretlere zam yapılması konusunda anlaşılmadığı bildirildi.

İşçiler fabrikada sarf ettikleri emeğin karşılığını alamamalarına tepki göstererek haklarını istediklerini vurguladı.

Kıdem tazminatının fona devri için 'ilk adım'

İşçi sınıfının ve emekçilerin kıdem tazminatı hakkına göz diken sermaye devleti 2019 yılında tazminatları fona devrederek gasp etmek için hazırlıklara şimdiden başladı.

İşçilerin tazminatına el koymak için atılan ilk adım, AKP iktidarının yandaş medyası tarafından güzellmelerle dolu "kıdem tazminatı modeli" sunmak oldu. Her türlü hak gaspı ve saldırıyı çarpıtma ve yalanlarla süsleyen sermaye iktidarı kıdem tazminatı için de aynı yöntemi devreye soktu.

İŞÇİLERİN ALACAKLARI FON İLE SERMAYEYE SUNULACAK

Tazminatın fona devredilerek işçi alacaklarının sermayeye peşkeş çekileceği gerçeğinin üzerinin örtüldüğü haberde, geçen yıl da sunulan maddelere yer verildi. Sistemin "10 ayak üzerine oturtula-

cağı" ileri sürülerek 10 madde sıralandı. Geçtiğimiz yıl Ekonomi Koordinasyon Kurulu ve Bakanlar Kurulu'na sunulan modelin Aile, Sosyal Hizmetler ve Çalışma Bakanlığı tarafından ele alınacağı ifade edildi.

"10 ayak" diye sunulan maddeler arasında "Çalışanların hiçbir hakkı yanmayacak", "Mevcut haklarına hiçbir şekilde dokunulmayacağına garanti verilecek", "Çalışanların düşük kıdemle işten çıkarılması önlenecek", "Çalışanlara birikimlerini değerlendirmesi için yatırım araçları konusunda seçenekler sunulacak, bu hesaba devlet de katkı sunacak", "İstifa edene de tazminat verilecek" gibi güzellmeler yer aldı.

"ÇALIŞANLARIN ÇOĞU TAZMİNAT ALAMIYOR" DEMAGOJİSİ

Çalışanların kıdem tazminatı hakkının

sermaye tarafından gasp edildiğini bilen AKP iktidarı, buna engel olmak için hiçbir adım atmazken, kıdem tazminatını fona devrederek doğrudan sermayeye peşkeş çekmeye çalışıyor.

Haberde "İşten ayrılan çalışanların toplam kitle içinde tazminat alamama oranı yüzde 66,5, işten çıkarılanların tazminat alamama oranı da yüzde 35,7'yi buluyor" diye devletin kendi istatistiklerine de yer verilmesi, hükümette olduğu 16 yılda AKP'nin hak gaspına nasıl göz yumduğunu ve sermayeye hizmet ettiğini de ortaya koyuyor.

Ayrıca, bakanlığın anketine göre çalışanların yüzde 76'sının düzenlemeye sıcak baktığı iddiasının da öne sürüldüğü haber saldırıyı 'olumlu' gibi göstererek yeni düzenleme için algı operasyonu yapıyor.

Kocaeli'de TOMİS'ten kriz gündemli toplantı

Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) Kocaeli Temsilciliği'nde "Kriz ve işçi sınıfı" başlıklı toplantı gerçekleştirildi. 4 Kasım'daki toplantıda krizin boyutları ve işçi sınıfının görevleri üzerine konuşuldu.

Toplantı TOMİS temsilcisinin krizin manasını anlatan konuşması ile başladı. TOMİS konuşmasında, krizin bugünkü boyutlara ulaşması ve günlük yaşamda daha görünür hale gelmesinde her ne kadar AKP'nin uyguladığı dizginsiz politikaların etkisi olsa da krizin, dünyada ve Türkiye'de tekrar eden kapitalizmin yapısal krizlerinden bağımsız olmadığı vurgulandı.

Devamında krizlerin neden kapitalist sistemde sürekli bir biçimde gerçekleştiği üzerinde duruldu. Kapitalist üretim biçiminin krize nasıl yol açtığı anlatılarak günümüzdeki krizin boyutlarına değinildi. Krizin günlük yaşama ve fabrikalara olan etkileri sıralandı.

Son olarak kapitalist sistemden ve onun ortaya çıkardığı bütün yükün emekçilerin sırtına yüklendiği krizlerden ancak işçilerin örgütlü ve bilinçli müdahalesi ile kurtulacağına altı çizilerek günümüzdeki işçi sınıfı tablosu üzerinde duruldu. Dağınık ve örgütsüz olan, sendika ağalarının denetimi altındaki işçi sınıfının ortak talepler etrafında birleştirilme imkanları üzerinde duruldu.

Konuşmanın ardından toplantıya katılanlar söz alarak krizin fabrikalarındaki ve hayatlarındaki etkilerine değindiler. Konuşmalarda 2001 ve 2009 krizlerinde işçilerin çektiği sıkıntılar ve patronların uygulamaları da anlatıldı. Verimli geçen toplantıda "Ücretler iyileştirilsin", "Krizin yükünü patronlar ödesin", "Zamlar geri çekilsin", "Vergi yükü azaltılsın" gibi talepler belirlenerek bunların yaygın bir biçimde kullanılması ve fabrikalarda işçilerle kriz gündemli toplantıların yapılması kararlaştırıldı.

Kapitalizmin krizi üzerine Ümraniye'de etkinlik

Ümraniye Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu (BDSP) işçi-emekçilerin yaşamını çekilmez kılan ve giderek derinleşen kriz gündemiyle ilgili 4 Kasım günü panel gerçekleştirildi.

Panel, Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 101. yılında yeni Ekimleri yaratma mücadelesinin hatırlatılmasıyla başladı. Yaşanan ekonomik kriz ve bunun karşısında işçi sınıfı ve sınıfın öncülerinin alması gereken tutum üzerine yapılan sunumla devam etti.

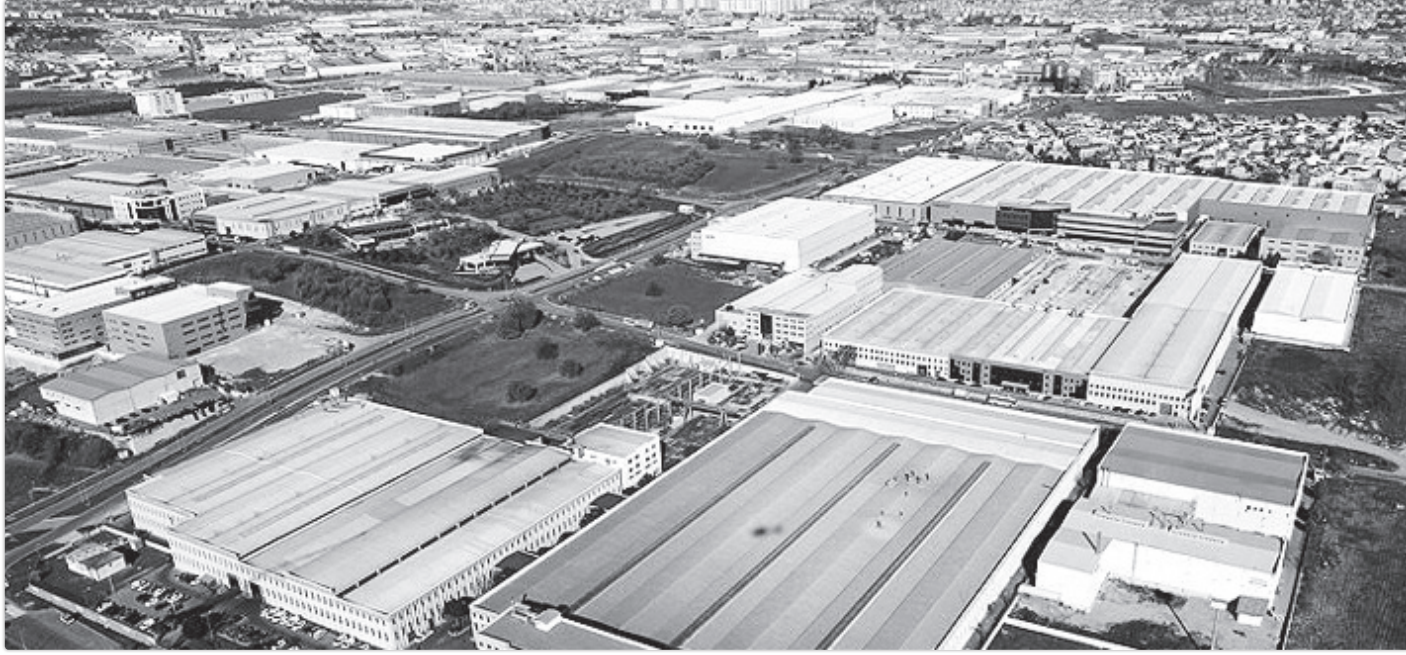
BDSP adına yapılan konuşmada kapitalizmin işleyiş yasaları ve krizlerin ortaya çıkışı anlatıldı. Dünyada yaşanan kriz dalgalarının geçmişten bugüne devam ettiği vurgulandı. Aşırı üretim ve pazar arayışlarının emperyalist paylaşım savaşlarını doğurduğu ele alındıktan sonra dünyadaki krizin Türkiye'deki yansımalarına dair örnekler verildi. Krizin faturasının işçi sınıfına ve emekçilere çıkarılmak istendiğine değinilerek bu saldırılar karşısında sınıfın örgütlenmesi, sınıfa karşı

sınıf tutumunun geliştirilmesi gerektiği vurgulandı.

BDSP adına yapılan sunumun ardından Greif Direnişi'ne yönelik dava süreci üzerine konuşma yapıldı. Greif Direnişi'nin mücadeledeki yeri ve önemi üzerine konuşulurken, sendikal bürokrasinin uğursuz rolü anlatıldı. Konuşmaların ardından etkinliğe katılanlar söz alırken, kriz karşısında nasıl bir örgütlü mücadele yürütülmesi gerektiğine dair canlı tartışmalar ve planlamalar yapıldı.

Sermayeye arsa tahsisine “İstihdam” çarpıtması

Sermaye iktidarı bir yandan krizin faturasını işçi sınıfı ve emekçilere ödetmek için hamleler yaparken, diğer yandan da attığı adımları “işçilere destek için çalışıyor” görüntüsüyle gerçekleri çarpıtarak sunuyor. İşçi sınıfı ve emekçileri aldatmak adına her türlü yöntemi kullanan sermaye iktidarı, sermayedarlara sunduğu “OSB’lerde bedelsiz arsa” teşvikini de demagoji konusu yaptı.

Son iki ayda işten atılan işçi sayısının 10 bini aştığı, işçi sınıfının çalışma koşullarının giderek kötüleştiği, temel ihtiyaçlara yapılan zamlarla sefaletin derinleştiği bir dönemde, sermayeye sunulan teşvik “200 bin kişiye istihdam imkanı” denilerek bir lütufmuş gibi sunuldu.

Sermaye devletinin resmi haber kaynağı olan *Anadolu Ajansı* tarafından verilen haberde, “Organize sanayi bölgelerinde (OSB) bedelsiz arsa tahsisi” uygulaması, “200 bin kişiye ilave istihdam” başlığıyla demagoji konusu edildi.

Haberde, OSB’lerde son dönemlerde atılan adımların “istihdama katkı sağlamak” amacıyla atıldığı yalanı öne sürüldü. Söz konusu ‘bedelsiz arsa’ teşvikinin de sermayeye yeni yatırım imkanı yarattığı açıkça ortaya kondu. Bununla birlikte, “halihazırda OSB’lerdeki boş parselin tamamının tahsis edilip, yatırım yapılması halinde yaklaşık 200 bin kişilik ilave istihdam sağlanması mümkün olacak” ifadeleriyle konu istihdama bağlandı.

“İSTİHDAM” GÜZELLEMLERİ EMEKÇİLERİ ALDATMAK İÇİN

“İstihdam”ın demagoji konusu edilmesi yeni değil. Sermaye iktidarı, işçi ve emekçilerin iş, ekme umutlarını sermaye düzenine bağlamak için “istihdam” vurgularını özel olarak gündemde tutmaya çalışıyor. İşçileri aşağılamaktan imtina etmeyen AKP şefleri de, sermaye kodmanları da, onlara ajanlık yapan sendika bürokratları da “istihdam” laflarını dillerinden düşürmemeye gayret ediyor. Darbe girişimi sonrasında sürekli birlikte poz vermeye özen gösteren bu kesimler, 2017 yılı itibarıyla da “istihdam seferberliği” diye benzer aldatmacayı devreye sokmuştu.

İşsizlik oranının yüzde 20’lere dayandığı ve iş bulmanın giderek zorlaştığı ülkede, söz konusu “istihdam seferberliği”nin neye yaradığını sermayenin elde ettiği 2017 yılı kârları halihazırda ortaya koymuş bulunuyor. Bununla birlikte, gerek işsizlik Fonu’nu sermayeye peşkeş çekmek ve sermayenin maliyet yükünü azaltmak, gerekse TÜİK’in dar tanımlı işsizlik verilerinde “iyileşme” görüntüsü yaratmak için başlatılan “seferberlik”, artan işsizliğe çözüm olmaktan da uzak kaldı.

TÜİK’in yüzde 10’u aşan, ‘dar tanımlı’ işsizlik oranı yüzde 9.0’u dahi göremedi. TÜİK’in eksik gösterdiği işsizlik oranı, 2018 Mart ayından itibaren yükselişe geçerken, son açıklanan Temmuz ayında

yüzde 11’e dayanmış bulunuyor.

ZORUNLU BES, ‘KULLAN AT’ İŞÇİLİK VE ŞİMDİ DE KIDEM TAZMİNATININ GASPI

“Seferberlik”te esas amacın sermayeye hizmet olduğu, AKP iktidarının aynı dönemde hayata geçirdiği düzenlemelerle de gözler önüne seriliyor. İşçilerin hak arama mücadelelerine yönelik baskı ve yasaklar, grev hakkına azgınca saldırıların yanı sıra, OHAL döneminde yasal hale getirilen zorunlu BES, kiralık işçilik ve arabuluculuk uygulamaları sermayenin emek üzerindeki tahakkümünü arttırmaya, işçilerin patronların kârlarından ancak alabildiği ‘kıvrıntı’ya da patronlarca el konulmasına hizmet etmiş oldu. Yine buna hizmet edecek kıdem tazminatının gaspı konusu da, işçi sınıfı içerisinde artan huzursuzluk ve sermaye sınıfının ajanlığını yapan sendika bürokratlarının efendilerine tavsiyesi ile ertelendi. Bu hak gaspı da yeni yılda “fedakarlık” adı altında tekrar gündeme gelecek gibi gözüküyor.

İflas ve kriz içerisindeki sermaye sınıfının işçi düşmanlığı günbegün daha fazla su yüzüne çıkarken, “istihdam” demagojileriyle atılacak adımlar işçilere ne bir gelecek ne de insanca bir yaşam sunabilir. Dolayısıyla, sermaye sınıfının seferberliğine karşı, işçi sınıfı ancak kendi içerisindeki ‘seferberliği’ ile geleceğini kazanabilir.

DP World’de işten atılma

Kocaeli Yarımca’da bulunan Dubai Port (DP) World limanında, başka makinayı kullanmayı reddeden operatörler işten atıldı. Kendi alanlarının dışında bir işte çalışmaya zorlanan fakat güvenli çalışma koşulları açısından risk oluşacağı için çalışmak istemeyen 5 işçi tazminatsız olarak işten çıkarıldılar.

İşçilere, “Sizlerden farklı makine-leri kullanmanızı talep etmekteyiz. Bu uygulama görev tanımınıza eklenmiştir. Görev tanımlarınızın son hali sizlere vardiya amirleriniz tarafından ulaştırılacak olup, imzalayarak vardiya amirlerinize teslim etmenizi rica ederiz” mesajı ile bilgilendirme yapıldı.

İşçilerin tepkisine rağmen baskılar devam etti, işten atılma tehdidi sonucunda işçilerin bir kısmı sözleşmeyi imzaladı. İmzalamayan 5 işçi işten atılma ile karşı karşıya kalınca yaşanan haksızlığı basına duyurdular ve hukuki süreci başlatacaklarını ifade ettiler.

Altan Plastik’te işten atma saldırısı

Kendi yarattıkları krizin faturasını işçi sınıfına ödetmek isteyen kapitalistler işten atma saldırılarına devam ediyor.

İstanbul Kırcaç’ta bulunan Altan Plastik patronu da bu bunlardan biri. Kırcaç’ta bulunan fabrikada son 1 ayda 30’dan fazla işçi kriz gerekçesiyle işten çıkarıldı.

“Daralmaya gidiyoruz” gerekçesiyle işten atma saldırısını devreye sokan Altan Plastik’in 3 fabrikasında 300 civarında işçi çalışıyor. Fabrika Ford, Renault, Fiat, Tofaş’a parça üretimi yapıyor.

Sendikamız yöneticilerine hapis cezası verildi!

Sendikamızın 2016 yılında "İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği"ni büyütme çağrısıyla gerçekleştirdiği basın açıklamasına polis hiçbir uyarıda bulunmadan azgınca saldıracak üye ve yöneticilerimizi gözaltına almıştı. Gözaltına alınırken ve gözaltı esnasında üye ve yöneticilerimize işkence yaparak ölüm tehditlerinde bulunmuşlardı.

Polisin keyfi ve gerekçesiz saldırısı sonrası üye ve yöneticilerimiz hakkında 2911 sayılı yasaya muhalefetten dava açılmıştır. Dava aşamasında polis tutanaklarına dayalı düzmece bir fezleke hazırlanmıştır. Geçtiğimiz günlerde sonuçlanan mahkemede karar çıktı. Mahkeme tarafından Merkezi Yürütme Kurulu üyemiz **Emel Özyön**, Genel Koordinatörümüz **Mehmet Ali Karabulut** ve sendikamızın üyesi **Kayhan Aslan'a 1 yıl 6 ay** hapis cezası verilmiştir. Hiçbir delile dayanmayan kararın kendisi de başlı başına bir hukuk skandalıdır. Kararda yönetici ve üyelerimiz hakkındaki atılı suçlu işlediklerine dair yeterli delil olmadığı için beraat verilirken, sonraki satırlarında hapis cezası verilmektedir. Hukuk skandalı olan kararın ilgili bölümünü sunuyoruz:

"Sanıklar hakkında 2911 sayılı yasa 32/1 maddesi uyarınca cezalandırılmaları talebi ile mahkememize kamu davası açılmış ise de, soruşturma aşamasında 23/01/2016 tarihli CD izleme tutanağında sanıkların izinsiz toplantıyı sonlandırılmaları gerektiği yönünde 3 kez uyarıldığı, sanıkların dağılmama konusunda ısrarcı olduğu, gruba müdahale edildiği sırada sanıkların polise zorluk çıkardıkları bildirilmiş ise de, yapılan aramalara rağmen bu görüntülerin bulunamadığı, mahkememiz dosyasında bulunan CD'de bahsedilen kayıtların yer almadığı, olayda kamera kaydı yapıldığı halde bu kaydın bulunmaması nedeniyle salt olay tutanaklarına dayanılarak sanıklara ceza verilemeyeceği anlaşılmakla oluşan şüphe sanıklar lehine değerlendirilerek CMK nun 223/2-e maddesi uyarınca yüklenen suçun sanıklar tarafından işlendiğinin sabit olmaması nedeniyle beraatlerine karar verilerek aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM : Gerekçesi kararda açıklanıldığı üzere;

a)-Sanıklar Mehmet Ali Karabulut, Emel Özyön, Kayhan Aslan'ın eylemine

uyan 2911 sayılı yasa 28/1 maddesi gereği ve suçun işleniş şekline göre takdiren ayrı ayrı 1 YIL 6 AY HAPİS CEZASI İLE CEZALANDIRILMALARINA,"

Tam bir hukuk skandalı olan kararın, ilgili bölümünden de anlaşıldığı gibi yargı siyasi bir karar vermiştir.

İşçilerin, emekçilerin, ezilen halkların haklı ve meşru istemlerini sahiplenmek ve elde etmek için mücadele etmek, düzen yargısı tarafından suç sayılmıştır. 2016 yılında Kürt kentlerinde gerçekleştirilen katliamlara ses çıkarmamıza, halkların kardeşliğini savunmamıza tahammül edememişlerdir. Katliamlara ve kirli savaşa ses çıkarmak suç değildir, her şeyden önce insani bir sorumluluktur. Biz insani değerlerimize ve sorumluluklarımıza sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Bir kere daha ifade ediyoruz. Hiçbir güç bizi haklı olanı savunmaktan, İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği mücadelesini büyütmekten alıkoyamayacaktır.

"Yaşasın İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği" demeye devam edeceğiz.

DEVİRİMCİ TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI

1 Kasım 2018

Mahkemeler de patronların hizmetinde

2016 Mart ayında işten atılan arkadaşlarına sahip çıkmak için direnişe geçen Renault işçilerine polis müdahale etmiş ve akabinde de Mudanya yolu kısa bir süreliğine kapanmıştı.

Bunları da bahane eden polis, onlarca Renault işçisiyle birlikte MİB'li arkadaşlarımızı gözaltına almış, sonrasında da "toplantı ve gösteri yasasına muhalefet" iddiasıyla dava açılmıştı.

Amaç 2015 metal fırtınasıyla ayağa kalkarak MESS-Türk Metal düzenine büyük bir darbe vuran metal işçisinin mücadelesini kırmak, bu düzenin yıkılmasına engel olmak için metal fırtınasının lokomotifini Renault işçilerini bozguna uğratmaktı.

2016 Mart ayı başında 10 işçinin işten atılmasıyla başlayan, daha sonra içeride ve dışarıda direnen işçilerin polis-Renault yönetimi-Türk Metal işbirliğiyle ezilmesi, ilk direniş kırıldıktan sonra yüzlerce Renault işçisinin işten atılmasıyla sonuçlanan süreç tam da bu amaçla yürütüldü.

AKP-sermaye-sendika ağaları işçi sınıfına karşı açık işbirliği yapıyordu.

İşte bu sürecin son aşamasında mahkeme devreye girerek rolünü oynadı. Onlarca Renault işçisini, Birleşik Metal-İş sendikası yöneticilerini suçlu buldu. Ancak ilgili maddeye göre verilecek cezalar 2 yılın altında olduğu için hükmün açıklanmasını geri bırakma kararı verildi. Öte yandan, iki MİB'li arkadaşımıza "olayları kışkırtmak" iddiasıyla 3 yılı aşan cezalar verildi.

Herhangi bir hukuksal dayanaktan yoksun bu karar tamamen keyfidir.

Mahkeme bu kararıyla hukuku bir yana itip patronların ve sendika ağalarının düzenine arka çıkmıştır. İşçi sınıfının hak mücadelesine gözdağı vermeye kalkmıştır. Metal işçisinin, sermaye ve işbirlikçilerine karşı mücadelesinin öncüsü MİB'i engellemek için kurulan tezgahın bir parçası olmuştur.

Bu mahkemelerde arkadaşlarımızın tok bir şekilde söyledikleri gibi, işçi sınıfının onurlu mücadelesi bu tür yollarla engellenemez. MİB'liler her şart ve koşulda ceza alsalar dahi bu mücadeleden asla vazgeçmezler. Bu cezalar bizleri yıldırılmaz. Bedeli ne olursa olsun haksızlığın karşısında durmak, sömürüye ve zulme karşı işçi sınıfının mücadelesinde en önde yürümek onurunu taşımaya devam edeceğiz!

Metal işçisi ve MİB kazanacak, sermaye ve uşakları kaybedecek!

METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ

Havalimanı işçileri hakkında iddianame: "Çalışma hürriyetinin ihlali"

3. havalimanındaki kölece çalışma koşullarına karşı eylem yaptıkları için haksız, hukuksuzca tutuklanan işçiler hakkında iddianame hazırlandı.

Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Başsavcılığı Terör, Kaçakçılık, Narkotik, Ekonomik ve Örgütlü Suçlar Soruşturma Bürosu tarafından hazırlanan iddianame Gaziosmanpaşa Asliye Ceza Mahkemesi'ne iletildi.

61 işçinin "şüpheli" sıfatıyla yer aldığı iddianamede insanca çalışmak isteyen işçilere "görevi yaptırmamak için direnme, iş ve çalışma hürriyetinin ihlali, kamu malına zarar verme, toplantı ve yürüyüşlere silah veya 23. maddede belirtilen aletlerle katılma ve mala zarar verme" gibi suçlamalar yöneltildi.

3. havalimanı işçileri 14 Eylül'de insanca çalışma koşulları için eylem yap-

mıştı. Eylem sonrasında işçiler hukuksuz bir şekilde gözaltına alınmış ve ilk önce 24 kişi tutuklanmıştı. Sonradan gerçekleşen tutuklamalarla birlikte tutuklu işçi, sendikacı sayısı 35'e çıkmıştı.

Havalimanı inşaatının yüklenici firması İGA'nın CEO'sunun işçileri haklı bulan ve özür dileyen 'günah savması'na rağmen işçilerin büyük çoğunluğu serbest bırakılmadı.

Atölyeden holdinge: Sanko

Sani Konukoğlu'nun kurduğu Sanko Holding, günümüz Türkiye sermayesinin nasıl ve ne denli büyüdüğünün göstergesidir.

Temelleri 1940'ların sonlarında atılan Sanko, Antep'in bir mahallesinde küçük bir atölye olarak kuruldu. 1977'de holdingleşmeye giderek "Sanko Holding" ismini aldı. Sanko, holdingleştiikten sonra, tekstil başta olmak üzere inşaat, gıda, sağlık, eğitim vb. birçok alanda yaklaşık 15 bin insan çalıştırmaya başladı ve bugün kârlarını katlamayı sürdürüyor.

1990'ların sonlarına doğru oğul Abdulkadir Konukoğlu, Sanko'nun dünya ve Türkiye kapitalizmindeki yerini sağlamlaştırıp, kirli yöntemlerle yeni yüzyıla hazır hale getirdi.

Sermaye sınıfı için başlıca amaç, ülkede sürekliliği olan, tümüyle sermaye sınıfına hizmet edecek bir siyasi anlayışı oturtmaktır. Fatma Şahin'in Sanko ve AKP ile bağına buradan bakılmalıdır. Abdulkadir Konukoğlu'nun bir çalışanı olan Fatma Şahin'in, AKP'nin kuruluşundan bu yana partide üst düzey görevlerden

sonra Antep belediye başkanı olması şaşırtıcı değildir.

AKP'nin şehirdeki hemen her mitinginde yer alan Konukoğlu, en ön safta alkış tutmaktadır. Şehrin tam göbeğinde, Antep kalesinin karşısında bulunan ve kamunun malı olan Kamil Ocak Stadyumu'nu, oy toplamak amacıyla bizzat Erdoğan'ın "50 milyon harcayarak cami yapacak Abdulkadir bey" demesi, bunu lütf olarak göstererek halkın aklıyla dalga geçmesi de cabası.

Bu örnekten de anlaşılacağı gibi, sermaye bilinçli bir şekilde kendi sınıf çıkarlarının gerektirdiği politikaları her alanda yürütmektedir. Kendi ihtiyaçlarını karşılayacak kalifiye eleman yetiştirmek adına Sanko, meslek liseleri, kolejler, üniversite açarak eğitim alanını da mesken tutmuş bulunmaktadır.

Maalesef bölge proletaryası henüz kendi sınıfının bilincinde değil. Batıdaki metropol işçilerine göre daha deneyimsiz, daha geri bir bilince ve pratiğe sahip. Bu bölgeye olan müdahalenin sınırlılığı ve sistematik olmayışı da sınıf bilincinin

gelişmesini güçleştiriyor, sınıf devrimcileri için de bir sorun alanı oluşturuyor.

2012'de 8 bin işçinin katıldığı grevde işçi sınıfının kendi sınıf kültürüne uzaklığı görülmüştür. Kapitalist Konukoğlu, 8 bin işçi iş bırakmışken, "Çalışmazsanız fabrikayı Hindistan'a, Suriye'ye kurarım. Kadınların aybaşı oluyor, izin alıyorlar, hepsini zaten atıp erkek alacağım" diyebilmiş, böyle tehditkar bir dil kullanabilmiştir.

Bölgedeki işçilerde mücadele kültürü oldukça zayıf. Kriz bahanesiyle işten atılan binlerce işçinin çoğunun bunu doğal görmesinden ve bir direniş örneği sergilememesinden bunu anlayabiliriz.

İşçi sınıfı kendi tarihinden, tarihsel bilincinden ve deneyiminden ders çıkarılmalıdır. Krizlerin ve sömürünün anası olan kapitalizmden işçi sınıfı ancak onurlu tarihinin ve devrimci eyleminin bilincine vararak kurtulabilir.

Devrimci temellerde örgütlü bir işçi sınıfı hareketi yaratma dileğiyle...

BİR KIZIL BAYRAK OKURU

Maaşını isteyen işçi kendisini yakmaya çalıştı

Sermaye sınıfı ve AKP iktidarı el birliğiyle Türkiye kapitalizminin krizinin faturasını işçi sınıfı ve emekçilere yıkmaya çalışırken, buna karşı kendi sınıfsal çıkarları için birlik olamayan, örgütsüzlüğe terk edilen emekçiler çıkmaza sürükleniyor.

Bunun sonucu artan intihar girişimi

ve bireysel isyanların sonucusu Trabzon'da yaşandı. Elektrik firmasında çalışan A.Ş. adlı işçi, maaşını gasp eden patronlara karşı isyan etti.

Alacağını pek çok kez istemesine rağmen haklarını alamayan ve maddi sıkıntısı ağırlaşan işçi intihar girişiminde

bulundu. A.Ş. Akçabat ilçesinde şirket yetkililerinin kaldığı otelin önünde kendisini yakmaya çalıştı.

Polisin müdahalesi sonucu A.Ş. Akçabat Haçkalı Baba Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. İşçinin durumunun iyi olduğu bildirildi.

TARİŞ'te işten atma protestosuna polis saldırısı

İzmir'deki Çiğli Organize Sanayi Bölgesi'nde kurulu TARİŞ fabrikasında sendikal örgütlenme nedeniyle işten atma saldırısı yaşandı. İşçilerin DİSK'e bağlı Gıda-İş sendikasına üye olduğu fabrikada, 6 Kasım'da 7 işçi işten atıldı.

İşten atma saldırısına tepki gösteren işçiler, işçilerin geri alınması ve sendikaların tanınması için eylem yaptı. Servislerle dönmeyen işçiler fabrika içinde eyleme başladı.

İşçilerin eylemi, kısa süre sonra polis zorbalığıyla bastırılmaya çalışıldı. Fabrika önüne gelen çevik kuvvet polisleri, 65 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınan işçiler, sendika yöneticileri ve destekçiler sabaha karşı serbest bırakıldı.

TARİŞ işçileri 7 Kasım sabahı saat 07.30'da tekrar fabrika önünde buluştu.

Gıda-İş sendikası ise saat 11.00'de fabrika önünde basın açıklaması yaptı. Türk-İş ve DİSK'e bağlı sendika üyeleriyle birlikte kitle örgütleri ve partilerin katıldığı basın açıklamasında basın metnini Gıda-İş Genel Başkanı Seyit Aslan okudu.

Yaklaşık 6 aydır örgütlenme mücadelesi verdikleri TARİŞ'te patronun "Biz sendikaya karşıyız" diyerek görüşmeyi reddettiğini, son olarak da 7 Kasım için görüşme sözü verdiğini belirten Aslan, ancak bunun öncesinde 7 kişinin işten çıkarıldığını ve eyleme geçen işçilerin gözaltına alındığını ifade etti.

TARİŞ patronunun sendika düşmanlı tutumunu ve "ikna odaları" kurarak işçileri sendikadan istifa ettirmeye çalışmasını teşhir ederek "insanca yaşayabilecek bir ücret almak ve tarafların uzlaşması ile bunu elde etmek" taleplerini dile getirdi. Atılan işçiler geri alınmaya kadar iş yerinin önünde eylemi sürdüreceklerini belirtti.

DİSK Ege Bölge Temsilcisi Memiş Sarı ise, gerekirse TARİŞ mağazaların önünde TARİŞ ürünlerini boykot çağırısı yapacaklarını duyurdu.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi 101. yılında!..

Rusya'da devrim ve proleter

Rusya'da devrim ne bir rastlantıydı ne de o dönemin marksistleri için öngörülemez bir gelişme oldu. Bu ülkede devrim uzun zamandır derinden derine mayalanıyordu. Daha geçen yüzyılın son çeyreğinde, Marks ve Engels, o günler için henüz çok sınırlı olan belirtilerden hareketle devrimin ağırlık merkezinin Doğu'ya, somut olarak Rusya'ya, kaydığını farketmişlerdi. *Komünist Manifesto*'nun 1882 tarihli Rusça baskısına yazdıkları Önsöz'de, 1848-49 devrimi sırasında Avrupa gericiğinin kalesi olan Rusya'nın, artık "Avrupa'daki devrimci eylemin öncüsü durumunda" olduğunu dile getirdiler. 20. yüzyıla döndüğünde ise bu artık bariz bir olguydu. Dönemin en büyük teorik otoritesi sayılan Karl Kautsky, 1902 Mart'ında kaleme aldığı bir yazısında, "devrimci fikir ve eylemin ağırlık merkezinin gittikçe Slavlara doğru yer değiştirdiğini" kaydederek, bu olguyu tam bir kesinlikle dile getirmişti.

Beklenen devrim çok bekletmeden 1905'te bir "ilk prova" halinde patlak verdi ve Rus devriminin karakteri, aşamaları, sınıf güçleri, tarihsel gelişme çizgisi ve muhtemel uluslararası sonuçları üzerine süregelmekte olan tartışmalara yeni boyutlar ekledi. Kapitalist gelişme sürecine girmekle birlikte, geri ve yarı-feodal, otokratik ve yarı-asyai bu ülkede, Rusya'da, devrimin ilk aşamada burjuva demokratik bir karakter taşıyacağı üzerine marksistler arasında tam bir görüş birliği vardı. Fakat devrimin sınıf önderliği ve sınıf dinamikleri sorunu, ortaya Bolşevizm ve Menşevizm gibi sonradan Rusya devrim tarihine damgasını vuran iki temel akım çıkaracak kadar temelli bir görüş ayrılığı alanıydı. Devrimin ilk aşamadaki kaderi için yeterince can alıcı bir önem taşıyan bu sorun, fakat hiç de bundan aşağı kalmayacak bir ölçüde, devrimin sonraki gelişme çizgisi ve uluslararası etkileri ve sonuçları bakımından da önem taşımaktaydı. Bu ikinci nokta, Ekim Devrimi'yle taçlanan Rus devriminin sonraki seyrini ve karşılaştığı sorunları anlamak bakımından, bugün bizim için özellikle önemlidir.

Bizzat Marks-Engels, aynı Önsöz'de, Rus devriminin, Batıdaki bir proleter

devrimin "habercisi" olma ve tam da bu yolla kendisinin de bir proleter devrime dönüşme olasılığından söz ettiler. Kautsky ise, "Slavlar ve Devrim" başlıklı aynı yazısında, "Batı'dan bunca devrimci girişkenlik edinmiş olan Rusya, belki şimdi, artık bu Batı için bir devrimci enerji kaynağı olmak yolundadır" demiş, muhtemel akıbeti ne olursa olsun, gündemdeki Rus devriminin, "bütün uygar dünyada toplumsal devrim filizlerini besleyeceği"ni, "onların daha çabuk ve daha güzel çiçek açmalarını sağlayacağı"ni eklemişti. Biraz fazla genel ve ihtiyatlı olmakla birlikte, Rus devriminin uluslararası etkilerine işaret etmek bakımından anlamlıydı bu sözler.

Aynı günlerde ve bu aynı konuda, Kautsky'nin yazısından bir ay önce yayınlanmış kitabında (*Ne Yapmalı?*), Lenin, çok daha cesur ve gelecekte kazanacağı tarihsel anlam bakımından oldukça çarpıcı bir görüş dile getiriyordu. "Tarih bizi şu anda herhangi bir ülkenin proleteryaşının karşı karşıya kaldığı bütün ivedi görevlerin **en devrimcisi** olan görevle karşı karşıya getirmiştir." Söz konusu olan, yalnızca Avrupa değil fakat artık Asya gericiğinin de en güçlü kalesi haline gelmiş Çarlığın yıkılmasıdır. Bu görevin üstesinden gelmek, "Rus proleteryaşını uluslararası proleteryanın devrimci öncüsü yapacaktır." Lenin sonradan tarihsel olaylar tarafından bir bütün olarak doğrulanan bu görüşünü, 1905'te patlak veren devrimin ilerleyişi içinde daha da geliştirdi.

Yenilgiye uğrayan 1905 Devrimi, daha ilk aşamasında Rus devriminin bir işçi-köylü devrimi olarak gelişeceğini ve devrimin seyrine işçi sınıfının damgasını vuracağını bütün açıklığı ile göstermişti. Muzaffer olması durumunda, böyle bir devrimin uluslararası sarsıntısı büyük olmakla kalmayacak, sonraki seyri ve kaderi, Avrupa'da sosyalist devrimin başlangıcı olup olmamasıyla sıkı sıkıya bağlı bulunacaktı. Muzaffer bir Rus siyasal (demokratik) devrimi, Avrupa'da bir sosyalist devrimle birleşmezse eğer, sosyalist aşamaya geçiş geçmemesi bir yana, siyasal devrimin kazanımlarını korumakta bile zorlanacaktı. Lenin, 1905 Aralık Ayaklanması'ndan hemen sonra, "Devri-

min Evreleri, Gelişme Çizgisi ve Olasılıkları" başlığı altında şunları yazmıştı:

"Eğer sosyalist Avrupa proleteryaş Rus proleteryaşının yardımına gelmezse, tek başına Rus proleteryaş için bu kavga, hemen hemen umutsuz olacaktır ve Rus proleteryaşının yenilgisi, Alman Devrimci Partisinin 1849-50 yıllarındaki ya da Fransız proleteryaşının 1871 yılındaki yenilgisi gibi kaçınılmaz olacaktır."

Bununla birlikte, tarih önceden kestirilmesi olanaksız bir kendine özgü seyir izledi. O günün devrimci liderleri için umulmadık bir anda patlak veren 1917 Şubat Devrimi, Rus devriminin izleyeceği somut seyrin öz bakımından değil ama biçim bakımından hayli farklı olacağını gösterdi. Emperyalist savaşın Avrupa'da ve Asya'da ağırlaştığı devrimci bunalım, emperyalist zincirin zayıf halkası Rusya'da devrime yol açmıştı. Devrim bir kez daha bir işçi ve köylü atılımı olarak patlak vermesine rağmen, işçi sınıfının bilinç ve örgütlenme düzeyinin zayıflığı ve devrimde küçük-burjuva toplumsal ve siyasal ögenin ağırlığı, devrilen Çarlık'tan doğan iktidar boşluğunun burjuvazi tarafından doldurulmasıyla sonuçlanmıştı. Fakat devrim sürüyordu ve her şey, proleteryanın devrimin ilk evresinin kazanımlarını koruyarak, onu iktidarı kendi eline alacak yeni bir devrimle, bir proleter devrimle taçlandırıp taçlandırılmamasına bağlıydı.

Çarlığın devrilmesi, Rusya'da Şubat Devrimi, emperyalist savaşın Batı'da olgunlaştığı devrimci bunalımı derinleştirmiş, Lenin'in çok önceden öngördüğü gibi, Rus proleteryaşını uluslararası devrimci proleteryanın öncüsü haline getirmiş, fakat önceden umulanın aksine, Batı'da proleter devrime yol açmamıştı. Yeni durumda bu olasılık, artık tümüyle Rusya proleteryaşının devrimci iktidar atılımına, sürmekte olan Rus devriminin sosyalist bir aşamaya geçmesine bağlıydı. Lenin'in büyük bir görüş keskinliği ile çözümlendiği gibi, başlayan devrimin ortaya çıkardığı yeni koşullar, Rusya proleteryaşının yoksul köylülüğe dayanarak iktidarı alabileceğini gösteriyordu. Bu yeni adımı atmak, yalnızca başlamış bulunan Rus devriminin kaderi bakımından de-

ğil, fakat çok daha önemli olarak, Avrupa devriminin kaderi bakımından hayati önemde görünüyordu. Rusya'da muzaffer bir proleter devrim Avrupa proleter devriminin başlangıcı olacaktır- yeni düşünce buydu.

Rusya devriminin kaderini ve çıkarlarını Avrupa devriminin kaderi ve çıkarlarıyla, dolayısıyla da dünya devriminin kaderi ve çıkarlarıyla sıkı bir ilişki içinde ele almak, o güne kadar Bolşevizmin temel bir ilkesi, en ayırtedici özelliği olagelmisti. Bu anlamda tarih, proleter enternasyonalizminin ruhuna ve ilkelerine uygun davranmada, Lenin önderliğindeki Bolşevik Partisi örneğini aşan yeni bir parti kaydetmiş değil henüz. Bununla kopmaz biçimde bağlı olarak, aynı şey, Ekim Devrimi'nin evrensel kimliği, enternasyonalist ilkeleri ve ruhu için de geçerlidir. Enternasyonalizmde Ekim Devrimi'ni aşmak bir yana, onun eteklerine yaklaşan bir yeni örnek bile yazık ki henüz yoktur dünya devrim tarihi içinde.

Rusya proleteryaşını iktidar için harekete geçirirlerken, Bolşevikler için asıl sorun, hiç de sosyalist kuruluş için Rusya'da yeterli maddi ve kültürel koşulların olup-olmaması değildi. Bu, sosyal-şovenizmlerini, burjuvaziye uşaklık çizgisini, Marksizm'in ekonomist-doktriner kaba bir yorumuyla maskeleyen isteyen İkinci Enternasyonal teorisyenlerinin ve onların Rusya'daki uzantıları Menşeviklerin sosyalist devrim sorununu koyuş tarzı olabilirdi ancak. Rusya'nın geriliğinin, sosyalist kuruluş için az-çok yeterli maddi-kültürel koşullardan yoksunluğunun, belki de herkesten çok bizzat Lenin ve Bolşevikler farkındaydı. Fakat sorun kesinlikle bu değildi. Sorunlara proleter enternasyonalizminin ilkeleri, dolayısıyla dünya devriminin çıkarları açısından bakan Bolşevikler için, bütün sorun, emperyalist savaşın Batı'da ve Doğu'da olgunlaştığı devrimci bunalımı, uluslararası devrimci proleteryanın, bir bütün olarak dünya devriminin çıkarları doğrultusunda en iyi şekilde değerlendirebilmektir.

Kapitalist gelişmenin tekelleri aşamada ulusal ekonomileri birbirinden ayıran çitler yıkılmış, tek tek ülke ekonomileri tek bir kapitalist dünya ekonomisi

Proletaryaya devriminin sorunları

H. Fırat

zincirinin birer halkasına dönüşmüştü. Bu iktisadi temel üzerinde ve bizzat bunun ürünü olan emperyalist savaş sayesinde, devrimci bunalım, 1917 dünyasında genel bir nitelik arz ediyordu. Bununla birlikte, eşitsiz ekonomik ve politik gelişmenin doğal bir ifadesi olarak, olgunluk derecesi ve bir devrime dönüşme olanakları her ülkede aynı değildi. Zincir her yerde bir anda değil, öncelikle en zayıf halkadan kopabilirdi. Ama tam da bu gelişmenin gücü ve etkisi, uluslararası bunalımı derinleştirecek, zincirin öteki halkalarında yeni kopmaları zorlayacak, bu olasılıkların gerçekleşmesi ölçüsünde, bir ülkede başlayan devrim dünya devrimine doğru zincirleme olarak genişleyebilecekti.

Şubat Devrimi en zayıf halkanın Rusya olduğunu somut ve pratik olarak göstermişti. Çarlığı devirmek, Rusya proletaryasını uluslararası devrimci proletaryanın öncüsü haline getirmiş bulunmaktaydı. Tarihin Rusya proletaryasının önüne koyduğu yeni görev, emperyalist zincirin bu zayıf halkasında açığa çıkmış bulunan devrimci olanakları büyük bir cesaret ve inisiyatifle değerlendirmek, uluslararası sermaye cephesini bu halden kırmak, böylece dünya proleter devriminin yolunu açmaktı. Bu, uluslararası devrimci proletaryaya karşı yerine getirilmesi zorunlu bir görevdi. Bolşevikler soruna böyle baktılar. Sorunu asla bir ulusal sınırlılık, tecrit edilmişlik içinde

düşünmediler. Marksizm'in devrimci özüne ve proletaryaya enternasyonalizminin ilkelerine sadık kalındığı sürece, uluslararası bunalımın o günkü somut koşullarında, sorun kesinlikle başka türlü ele alınamazdı.

Fakat öte yandan, bu enternasyonalist bakış, aynı zamanda Rusya'da başlayan devrimin kendi iç gelişme dinamizmine ve çıkarlarına da bütünüyle uygundu. Mevcut devrimi bir proleter devrimle taçlandıramamak, onun mevcut tüm kazanımlarını da kaybetmek anlamına gelecekti. Proleter devrimiyle tamamlanmak bir zorunluluktan ibaret değildi. Rosa Luxemburg, sonradan Ekim Devrimi'ni değerlendirirken, bu zorunluluğu vurucu bir biçimde ifade etmiştir: *"Rus ihtilalinin gerçek durumu birkaç ay sonra alternatifleriyle belirdi: Ya karşı devrimin zaferi ya da proletaryaya diktatörlüğü; ya Kaledin ya da Lenin."*

Daha da önemlisi, kendi öz ihtiyaçları bakımından bir proleter devrimle taçlanması gereken Rusya devrimi, fakat ancak tam da bu yolla Batı'da bir proleter devrimin başlangıcı olabildiği ölçüde, kendini de güvenceye alabilecekti. Zira ancak böylece geri Rusya'da sosyalizmin kuruluşu, zafer kazanmış Batı proletaryasının iktisadi ve kültürel yardımları sayesinde, az çok kolaylıkla gerçekleştirilebilecekti.

Dolayısıyla, Lenin'in önderliğindeki Bolşeviklerde, iki temel düşünce ve inanç iç içeydi. Bunlardan birincisi, Rusya

proletaryasının sosyalist devrimi başarmaması durumunda uluslararası devrimci proletaryanın büyük bir tarihsel fırsatı kaçıracağı inancıydı. Bunu tamamlayan ikincisi ise, Avrupa'da sosyalist devrimle tamamlanamadığı sürece, Rusya gibi geri bir ülkede, sosyalist kuruluşu başarıyla gerçekleştirmek bir yana, iktidarı elde tutmanın bile hayli zor olacağı düşüncesi idi. *"Rusya'daki ihtilal, geleceği bakımından, tamamen enternasyonal ihtilale bağlıydı... Rusya'da problem yalnızca ortaya konabilirdi, ama Rusya'da çözülemezdi?"* Rosa Luxemburg'un Ekim Devrimi sonrasında ait bu sözleri, aynı zamanda devrim öncesinde taşınan genel inancın en iyi özetiydi.

Gelgelelim tarih, bir kez daha, kendi önceden kestirilmesi güç seyrini izledi. Öngörülleri ve umutları hem doğruladı, hem boşa çıkardı. Olayların aldığı yön bakımından doğruladı, ulaşacağı umulan sonuçlar bakımından boşa çıkardı.

Rusya'da proletaryanın iktidarı ele geçirmesi, sosyalist Ekim Devrimi, çağ açıcı nitelikteki anlam ve önemini o günün olayları üzerindeki etkisiyle anında gösterdi. Batı'sıyla ve Doğu'suyla tüm dünya, bu muazzam olayın sarsıcı etkisi altına girdi. Emperyalist savaşın yol açtığı genel devrimci bunalım, yeni boyutlar kazandı. Çok geçmeden Avrupa'da devrimci çalkantılar baş gösterdi. Almanya'da Kasım Devrimi (1918), öteki Avrupa ülkelerinde onu izleyen devrimci olaylar

dizisi, Rusya'da bir sosyalist devrimin Avrupa'da sosyalist devrimlerin başlangıcı olacağı öngörüsünü, **olayların niteliği ve aldığı yön** bakımından doğrulamış oldu.

Ne var ki gündeme gelen tüm devrim girişimleri kısa zaman içinde yenilgiye uğradılar. Olayların seyri, Avrupa'da, emperyalist savaşla birlikte oluşan ve Ekim Devrimi'yle birlikte derinleşen devrimci bunalımın, yine de bir sosyalist devrimin zaferi için henüz yeterince olgunlaşmadığını, Avrupa burjuvazisi için durumun tümüyle ümitsiz bir aşamaya varmadığını ve en önemlisi de, Avrupa proletaryasının İkinci Enternasyonal ihanetinin yarattığı tahribatın sonuçlarından henüz kurtulmadığını, başarılı bir iktidar atılımını gerçekleştirecek bir bilinç ve örgütlenme düzeyine henüz yeterince sahip olmadığını gösterdi. 1920'lerin daha başında, Avrupa'daki devrimci çalkantıların hızı kesilmiş, böylece Avrupa ve onunla bağlantılı olarak dünya devrimine ilişkin umutlar olaylar tarafından boşa çıkarılmış bulunmaktaydı. "Problem", büyük bir cüretle geri Rusya'da ortaya konmuş, ama "çözüm" alanı olarak düşünülen ileri Avrupa'ya ulaşmamış, Rusya'yla sınırlı kalakalmıştı. Bu tümüyle yeni ve beklenmedik bir durumdu.

Fakat olayların boşa çıkardığı yalnızca umutlar değildi. Aynı olaylar, öte yandan, eğer bir Avrupa devrimiyle birleşmeyi başaramazsa, geri Rusya'da proletaryanın iktidarı elde tutmayı başaramayacağına ilişkin belli-belirsiz korkuları da boşa çıkardı. İktidarı ele geçirmiş Rus proletaryası, onu elde tutmak için yıllarca süren bir iç savaş yürütmüş, beyaz orduların ve geniş çaplı bir emperyalist müdahalenin üstesinden gelmeyi başarmıştı. Proletaryanın iktidarı elde tutma kararlılığı, içte köylülükle başarılı ittifak, dışta uluslararası proletaryaya ve ezilen halkların siyasal ve manevi desteği, devrimci çalkantıların yarattığı objektif olanaklar, yanı sıra, savaş yorgunluğunun ve iç bölünmenin emperyalist müdahaleyi zayıflatan etkisi, tüm bunlar bir arada bu başarıyı olanaklı kılan etkenler toplamıydı.

Fakat tam da bu görkemli başarının kendisi, ortaya, tarih içinde ve dolayısıyla marksist teori için tümüyle yeni bir so-

run çıkardı. Sanayi altyapısından büyük ölçüde yoksun geri ve yıkık bir ülkede, proletaryanın henüz zayıf, köylülüğün ise hâlâ ezici bir çoğunluğu oluşturduğu bir toplumda, yeni bir uluslararası dalgaya kadar dayanmak, bunun için de sosyalist kuruluş sürecini kendi başına ve kendi küt olanaklarıyla başlatmak. Proletaryanın iktidarı öncelikle geri bir ülkede ele geçirmesi değilse bile, bu geri ülkede tek başına sosyalizme geçiş sürecine girmesi, teorinin o güne kadarki tüm kabulleriyle çelişkiydi. Fakat bu çelişki hiç de teorinin tutarsızlığından ya da yetersizliğinden değil, tarihsel sürecin izlediği seyirden kaynaklanmaktaydı. Teori ise bu tarihsel çelişkiyi anlamak, içermek, ortaya çıkardığı problemleri çözümlenmek sorunuyla yüzyüzdü.

Sanayi Devrimi'nin ortaya çıkardığı modern sanayi, daha 19. yüzyılda bir kapitalist dünya pazarı yaratmıştı. Kapitalizmin tekelleri aşaması 20. yüzyıla geçişe denk geldi ve ortaya bir kapitalist dünya ekonomisi çıkardı. Tek tek ülke ekonomilerini çevreleyen ulusal çitlerin yıkılması, kapitalist dünya ekonomisi olgusu, marksist devrim teorisi için yeni ufuklar açtı. Lenin'in emperyalist savaşa eşlik eden teorik çabası, yeni tarihsel koşulların ortaya çıkardığı bir dizi soruna tam ya da kısmi açıklıklar getirdi. Bu Ekim Devrimi pratiği ile de birleşince, marksist devrim teorisinde büyük bir zenginleşme yaşandı.

Marks ve Engels proleter devrimi, kendi dönemlerinde kapitalizmin egemen olduğu Avrupa coğrafyasıyla sınırlı düşünmekle birlikte, onu hiçbir zaman ulusal sınırlar içinde kendi kendine yeterli bir sorun olarak ele almış değillerdi. Avrupa'da modern sanayinin yarattığı maddi temeller üzerinde az çok kısa zaman aralıklarıyla birbirini izleyecek kıtasal bir devrim bekliyorlardı. Daha 1847 yılında, modern sanayinin yarattığı uluslararası çerçeveyi tahlil eden *Komünist Manifesto*, "Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!" çağrısıyla biter. Bu şiar salt bir enternasyonalist dayanışma çağrısı olmaktan öte bir anlam taşımaktadır. Proleter devrimin uluslararası karakterini dile getirir.

Tekelleri emperyalist aşamasında, kapitalizm, üretici güçlerin ulaştığı dev gelişme düzeyi sayesinde, artık bir dünya sistemi haline gelmiş bulunmaktaydı. Tek tek ülke ekonomileri bu gelişme aşamasında birbirine daha sıkı biçimde perçinlendi ve bir kapitalist dünya ekonomisi zinciri oluştu. Bu objektif temel üzerinde proleter devrimi dünya ölçüsünde bir sorun niteliği kazandı. Her zaman için enternasyonal olan karakteri daha açık görülebilir hale geldi. Yeni dönemde artık proleter devrim sorununu, öncesi ve

sonrasıyla, ön koşulları, başarısı ve sonraki akibetiyle, şu veya bu ülkenin sınırları içinde kendi kendine yeter bir sorun olarak düşünmek olanaksızlaşta.

Fakat öte yandan, bu aynı koşullar, dünya ekonomisi olgusunda ifadesini bulan bu yeni maddi temeller, bir başka gerçeği de daha açık görülebilir hale getirdi. Kapitalizmin mutlak bir yasası olan eşitsiz ekonomik ve politik gelişmenin bir sonucu olarak, proleter devrimin, öncelikle birkaç, ya da hatta yalnızca bir tek kapitalist ülkede zafere ulaşabilmesi **olanaklıydı**. Doğal olarak, bu ülke ya da ülkeler, kapitalizmin en çok geliştiği ülkeler değil de, gelişme düzeyinden bağımsız olarak, sistemin çelişkilerinin en çok yoğunlaştığı ve yumaklaştığı, dünya kapitalist zincirinin devrim için en çok olgunlaşmış bulunduğu halkaları olacaktı. Bu durumda, proleter devrim, şu veya bu ülkede burjuvazinin devrilmesi ve iktidarın o ülke proletaryası tarafından ele geçirilmesi olarak gerçekleşse bile, yine de bu eylemin kendisi esas olarak enternasyonal karakter taşıyacaktı. Zira söz konusu olan, bir tek ekonomik olgu haline gelmiş bulunan uluslararası sermaye cephesinin ya da aynı anlama gelmek üzere dünya kapitalist zincirinin, en zayıf halkasından (ya da halkalarından) kırılmasıdır.

Dolayısıyla, her gerçek proleter devrim, gerek olanakları gerekse güçlükleri bakımından, artık kesinlikle ulusal bir çerçeveye sığmaz, sığdırılmaz. Proleter devrimin gerçekleştiği halkada açığa çıkan, hiç de yalnızca ilgili ülkelerin burjuvazisinin zayıflığı değildir. Fakat gerçekte, ilkinin zaten doğal olarak içeren, kapitalist dünya sisteminin genel zayıflığı olacaktır. Bu zayıflık, kendini devrimin gerçekleştiği ülke ya da ülkelerde en yoğun biçimiyle ortaya koymuştur, söz konusu olan yalnızca budur. Zayıf halkanın zincirin tümünü zorlaması, bir ya da birkaç ülkede patlak veren proleter devrimin öteki ülkelere yayılması olanağı da, bu aynı maddi temeller üzerinde yükselir.

Lenin'in savaş dönemi teorik çabaları

bu sonuçları açıkça, ya da içinden çıkarılması hiç de güç olmayan bir dinamik durum olarak içerir. Rusya'da devrim ve bunun Ekim Devrimi'yle taçlanması, bu teorik sonuçları hem pratik olarak doğruladı, hem de kendi pratiği ile zenginleştirdi. Eğer buna rağmen Ekim Devrimi'ni çok geçmeden izleyecek bir genel dünya devrimi görüşü birkaç yıl için çok kuvvetli bir umut olarak taşınabiliyorsa, bu o dönemde, emperyalist dünya savaşının derinleştirdiği ve olgunlaştırdığı devrimci bunalımın dünya ölçüsünde **genelleşmiş** karakteriyle sıkı sıkıya ilişkiliydi ve bu çerçeve bütünüyle doğaldı da.

Fakat yine de o günkü teorik kavrayış içinde beklenmedik olan iki yeni olgu vardı. İlki, Rusya gibi kapitalist gelişme düzeyi bakımından hayli geri bir ülkede başlayan devrimin Avrupa'ya yayılması durumunda bile proletaryanın iktidarı elde tutmayı başarması; ve ikincisi, ilkinden de önemli olarak, yalnız kalan böyle geri bir ülkede sosyalizme geçişin gündeme gelmesiydi. Birincisi dört yıllık zorlu bir iç savaşın ardından gerçekleşmişti ve hiç değilse o gün için gerçek bir olguydu artık. Fakat ikincisi, o günden geleceğe uzanan ve muazzam güçlüklerle karakterize olan bir "sorun"du hâlâ.

O güne dek marksist teori, yüksek bir tarihsel soyutlama düzeyinde ve haklı olarak, sosyalizmi, kapitalist gelişmenin yarattığı yeterli maddi ve kültürel temeller üzerinde yükselen yeni bir toplum düzeni olarak ele almaktaydı. Kapitalist gelişmenin ortaya çıkardığı dev üretici güçler, üretime toplumsal bir karakter kazandırmış ve toplumsal zenginliği, sınıfları ortadan kaldırmayı hem olanaklı hem zorunlu kılacak bir düzeye ulaştırmıştı. Bunun önündeki biricik engel burjuvazinin mülkiyet tekeli ve bu tekelin koruyucu güvencesi olan burjuva sınıf iktidarı idi. Proletarya devrimle bu sınıf iktidarını devirecek, böylece burjuvazinin mülkiyet tekeli parçalayacak, üretim araçlarını ve toplumsal zenginlikleri tüm toplumun mülkü haline getirecekti. Bu ise yalnızca üretici güçlerin özgürce

gelişmesinin önünü açmakla kalmayacak, üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti temeli üzerinde, zenginliklerin tüm toplumun hizmetine sunulmasını da olanaklı kılacaktı. Kuşkusuz yeni düzen bir süre için, içinden çıktığı eski toplumun izlerini taşıyacak, ondan miras aldığı bazı kötülöklere katlanacaktı. Fakat bir **geçiş devleti** olan proletarya diktatörlüğü altında ve sosyalist kuruluş süreci içinde, bu izleri toplumsal yaşamın tüm alanlarından adım adım temizleyerek, bu **tarihsel geçiş** sürecinin sonunda, birleşmiş üreticilerin özgürlüğe ve eşitliğe dayalı toplumuna, komünizme ulaşacaktı.

Geniş bir tarihsel çerçevede ve yüksek bir teorik soyutlama olarak bu ele alınışın bilimsel değerinden ve doğruluğundan bugün de hiçbir kuşku duyulmaz. Fakat bu ele alınışta doğal olarak ne bir tek ülke düşünülmemekte ne de kapitalizmin önsel olarak hazırladığı varsayılan maddi ve kültürel temelden yoksunluk hesaba katılmaktadır. Oysa tarih sosyalizme geçiş sorununu tam da böylesi koşullarda gündeme getirmiş bulunmaktaydı. Rusya proletaryası burjuvaziyi devirmiş, siyasal iktidarı ele geçirmişti. Ne var ki, yalnızlığı bir yana, devirdiği burjuvaziden sosyalist kuruluşa geçiş için asgari yeterlilikte bir iktisadi ve kültürel miras da devralmış değildi. Öncelikle yapılması gereken, yeni iktidar koşulları altında bunu yaratmaktır. Bu ise yepyeni bir sorundu. Tarih içinde ve teori için. Toplum içindeki varlığı bakımından son derece güçsüz bir işçi sınıfının önceden öngörülmesi olanaksız böyle bir sorunla yüz yüze kalması, muazzam boyutlarda ve önemde bir güçlüğü ifade ediydi. Yalnız kaldığı andan itibaren Ekim Devrimi'nin sonraki gelişimini, daha dar anlamda ise Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin kuruluş özelliklerini, bu tarihsel güçlük belirlemiştir.

Tarihin sonraki seyri, ilk olarak Rusya'da gündeme gelen bu güçlüğü, sosyalizme geçmek için öncelikle onun maddi ve kültürel koşullarını yaratmak zorunluluğu, hiç de istisnai bir durum olmadığını gösterdi. Tersine, ülkeler ve

uluslar arasında büyük gelişim dengesizlikleriyle karakterize olan emperyalizm koşulları içinde, dünya devrim sürecinin gelişme seyrinin ortaya çıkardığı yaygın bir terslik olduğu görüldü. Bu olgu, emperyalizm çağında proleter devrim sorununun kazandığı bir yeni özelliği çıkarıyor ortaya.

Ekim Devrimi'yle başlayan tarihsel deneyim, siyasal iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesi anlamında proletarya devriminin ön koşulları ile, bu iktidar altında toplumun yeni temeller üzerinde biçimlendirilmesi (sosyalist kuruluş) anlamında proletarya devriminin önkoşullarının, birbirlerinden tümüyle ayrı olmamakla birlikte, **iki farklı durum** olduğunu gösterdi. 20. yüzyıl tarihi, başarılı örneklerini henüz kaydetmemiş olmakla birlikte, bu iki durumu birbirine yaklaştırmak anlamında bir ölçüde üstüste geldiği durumlara da tanık oldu. Almanya'da 1918-1919 Devrimi buna bir örnektir. Bununla birlikte, Alman devriminin yenilgisi, sosyalist kuruluş için az çok elverişli iktisadi-kültürel koşullara sahip bu ülkede, proletaryanın iktidarı ele geçirmesi için yeterli koşulların oluşmadığını ortaya koyarak, arada yine de bir mesafe bulunduğunu da gösterdi. 1917 Rusya'sı ise aynı soruna tersinden bir örnek oldu. Şubat Devrimi Rusya'da proletaryanın iktidarı ele geçirmesi için koşulları hızla olgunlaştırdı. Fakat Rusya sosyalist insanın maddi-kültürel koşulları bakımından son derece geri bir ülkeydi. Daha önce de belirtildiği gibi, bu gerçeğin başından itibaren farkında olan Bolşevikler, iki durum arasındaki mesafeyi, Rusya'da proletarya devriminin ateşleyeceği Avrupa sosyalist devrimi ile aşmayı umuyorlardı. Tarihin terslikleri tam da bu beklentinin boşa çıkmasıyla başlamış oldu.

Genel olarak ele alındığında, emperyalizm aşamasına geçişle birlikte artık iktisadi bir bütün oluşturan kapitalist dünya sistemi, objektif temelleri bakımından proleter devrim için bir bütün olarak olgunlaşmış bulunmaktaydı. Ne var ki, deneyimin de ortaya koyduğu gibi ve eşitsiz gelişmenin bir sonucu olarak, proleter devrime başlamanın siyasal olanakları ile, onu sosyalist kuruluş halinde devam ettirmenin iktisadi-kültürel olanakları, kapitalist dünya zincirinin farklı halkalarında büyük dengesizlikler gösterebilmektedir. Eşitsiz gelişme yasası kendini, sosyalist kuruluş için gerekli maddi ve kültürel olanakların büyük ölçüde gelişmiş kapitalist ülkelerde birikmelerinde; emperyalist zincirin parçalanarak iktidarın ele geçirilmesi olanaklarının ise, daha çok geri ya da nispeten geri kapitalist ülkelerde oluşmasında ortaya koymaktadır. Bu ayrım mutlak olmamakla birlikte,

20. yüzyıl deneyiminin yaygın olarak kanıtlandığı bir eğilimdir.

Bu eğilimi kapitalist dünya sisteminin bütünsel yapısından ve emperyalist niteliğinden ayrı düşünmek olanaksızdır. Kapitalist gelişmeyi erken bir tarihte yaşayan, sömürgeciliğin ve emperyalist egemenliğin tüm olanaklarını sonuna kadar kullanan ileri kapitalist ülkeler, bu sayede insanlığın bugün ulaştığı maddi ve kültürel zenginliği büyük bir bölümüyle kendi tekellerinde bulundurmaktadırlar. Tam da bu sayede, kendi işçi sınıflarını yoldan çıkarabilmeyi, buna rağmen seyrete de olsa kaçınılmaz bir biçimde gündeme gelen devrimci bunalımları ise, yine bu tarihsel avantajların yardımıyla nispeten daha kolay atlatabilmeyi başarabildiler bugüne kadar. Kapitalist hiyerarşinin daha alt sıralarındaki ülkeler ise, sistemin genel çelişkilerinin yığılıp yoğunlaştığı, bu temel üzerinde devrimci olanakların çoğaldığı, öte yandan devrimci bunalımları atlamanın ileri kapitalist ülkeler kadar kolay olmadığı halkaları oluştura geldiler. Bugüne kadarki hemen tüm başarılı devrimler ve sosyalizme geçiş deneyimleri bu tür ülkelerde yaşandı. Dünya devriminin somut tarihsel gelişme seyrinden çıkan bu "ters" durum, gerçekte, "sosyalizmin sorunları"nın da genel tarihsel temelidir. Sosyalist kuruluş deneyimlerinin karşı karşıya kaldığı tüm temel sorunlar, son tahlilde, bu zemin üzerinde kavranabilir.

İktidarı ele geçirme koşulları ve olanakları ile sosyalist inşa koşulları ve olanakları arasındaki bu çelişki, özünde proleter devrimin enternasyonal karakterinden doğmaktadır. Proleter devrimi, yalnızca iktidarın ele geçirilmesini olanaklı kılacak koşulların oluşması ("zayıf halka") yönünden değil, sosyalist inşa bakımından da belli bir ülkenin sınırları içine sığmaz. Normalde bu çelişkinin sağlıklı çözümü de enternasyonal planda bulunabilir. Siyasal olanaklarının yoğunluğu ile devrimlerini başarıya ulaştıran ülke ya da ülkeler, bu sayede, ekonomik olanakları yönünden kuvvetli fakat siyasal olanakları yönünden nispeten zayıf ülke ya da ülkeleri devrime yöneltmeyi başarabilselerdi, bu çelişki önemli bir sorun olmaktan çıkardı. Ekim Devrimi Avrupa devrimini başlatmış olsaydı, Rusya Almanya'yı ileriye, muzaffer bir proleter devrime çekmeyi başarabilseydi, tarih çok başka türlü yaşanabilir, şimdi tartışılan "sorunlar" çok büyük bir bölümüyle sorun olmaktan çıkmış olurdu, büyük bir ihtimalle.

Ne var ki tarih kendi seyrini izlemiştir. Bu seyir, genel devrimci bunalımların nispeten uzun aralıklarla gelebildiğini, zincirin ancak zayıf halkalardan kırılabilirdiğini, fakat bu kırılışın zincirleme sonuç-

lara sanıldığı kadar kolay yol açmadığını, yerel bunalımlarla yaşanan kırılmaların ise uzun aralıklarla gerçekleştiğini göstermiş bulunmaktadır. Söz konusu çelişkiye uluslararası planda çözüm bulmamak, gerçekleşmiş devrimlerin ve yaşanmış sosyalizm denemelerinin en büyük açmazı olageldi. Zayıf halka olmak niteliği ile iktidarın ele geçirilmesi için gerekli toplumsal-siyasal güçleri yaratabilen bir ülke, devrim uluslararası bir gelişme gösteremezse eğer, geri maddi koşullar temeli üzerinde sosyalist kuruluşu gerçekleştirmede kaçınılmaz olarak ve olağanüstü ölçülerde zorlanacaktır. Ekim Devrimi sonrasında Rusya'da olan budur. Zorlanmanın kendisi ile onun kaçınılmaz bir biçimde beslediği zorlamalar, bir arada, bir kez daha "sosyalizmin sorunları"nın sökün ettiği zemini oluşturmuşlardır.

Sosyalizme geçiş sorununun öncelikle tek bir ülkede gündeme gelmesi tarihin sergilemiş bulunduğu objektif bir gerçektir. Bu, emperyalizm koşulları içinde teorik bakımdan anlaşılır bir durumdur. Fakat bu objektif gerçeğin, tek ülkede sosyalizmin nihai zafere ulaşabileceği, tüm toplumsal ve siyasal sonuçlarına varabileceği "teori"siyle bir ilgisi yoktur. Bu ikincisi teorik olarak gerici ve milliyetçi bir ütopyadır. Bugüne kadarki tarihsel deneyimler de buna ilişkin inançları fazlasıyla boşa çıkarmıştır. Mevcut tarihsel deneyim, daha şimdiden, sosyalizmin yerel düzeylerde gündeme gelebileceğini, dahası, tarihin işleyiş diyalektiğinin de normalde böyle seyrettiğini, fakat öte yandan, onun ancak evrensel bir çerçevede içinde tüm sonuçlarına ulaşabileceğini ve böylece kesin zafer kazanabileceğini göstermiş bulunmaktadır.

Deneyimin bu ikili yönü bir arada gerçekte marksist-leninist teorinin bir doğrulanmasıdır. Teori, Lenin'in şahsında ulaştığı gelişme düzeyinde, hem sosyalizme geçişin öncelikle bir ya da birkaç ülkede gündeme gelebileceğini ve hem de onun tam ve gelişmiş biçimini ancak evrensel bir çerçevede içinde kazanabileceğini öngörmüştür. Birinci öngörü **olumlu yönden** doğrularak sosyalizme geçiş sürecini başlatan ülkeler, bunu ulusal çerçevede yaşamayı bir zorunluluk olmaktan çıkarıp bir tercihe dönüştürme eğilimi gösterdikleri ölçüde, -ki kuşkusuz bu tercihin bir toplumsal mantığı vardır-, karşı karşıya kaldıkları sorunlarla ve yaşadıkları tarihsel akıbetle, ikinci öngörü **olumsuz yönden** doğrulamış oldular.

İlk gelişme aşamasında ulusal oluşuma ve ulusal devletlerin kuruluşuna yol açan kapitalizm, bu çerçevede sağladığı gelişmeyle, bu kez tersinden, bu çerçeveyi parçalayan bir eğilim gösterir. Ulusal çitleri yıkar, uluslar arasında sayısız ilişkileri her alanda geliştirir ve çoğaltır.

Sermayenin uluslararasılaşması temelinde, genel olarak iktisadi yaşamın, siyasetin, kültürün, bilimin vb. uluslararası birliği oluşur. Ulusal yalnızlığın ve tecrit edilmişliğin yerini, ulusların çok yönlü ilişkileri ve evrensel karşılıklı bağımlılıkları alır. Lenin, kapitalizmin emperyalizm aşamasına egemen olan bu eğilimi, "olgunlaşmış olan ve sosyalist bir topluma dönüşmeye doğru yol alan kapitalizmin niteliği" olarak tanımlar.

Kapitalizmin yarattığı temeller üzerinde ve ondan daha ileri ve yüksek bir uygarlık olarak sosyalizm, asıl anlamını ve gerçek sonuçlarını ancak bu evrensel çerçevede içinde bulabilir. Kapitalizmin yarattığından daha dar çerçeveler içine sıkışıp kalarak değil. Eşitsiz gelişmenin bir sonucu olarak proleter devrimin ve dolayısıyla sosyalizme geçişin öncelikle en zayıf halkalardan gündeme gelmesi, bu gerçeği değiştirmez. Tarihin tersliklerinden doğan bu zorunluluk, yalnızca, proleter devrimin kendi gerçek çerçevesini (evrensel zemini) bulana kadar tek tek ülkelerdeki sosyalist kuruluşun bir dizi sorunla karşılaşacağını gösterir. Teori bu sorunları içermeli ve deneyimlerin de yardımıyla onlara uygun çözümler bulabilmelidir.

Ne var ki, bu sorunlara en uygun çözümler bulmak zorunluluğu ile, bu sorunları ortaya çıkaran dar çerçeveyi kendi içinde amaçlaştırmak farklı şeylerdir. Bugüne kadarki deneyimlerle yaşanan birincisi (sosyalizme geçişin yerel düzeyde gündeme gelmesi), gelecekte de karşımıza çıkacaktır. Fakat ikincisi (bunu kendi içinde amaçlaştırmak), yalnızca birinci durumun yan ürünü olarak ortaya çıkan bir bozulmayı ve sapmayı ifade eder. Bu sapmaya düşüldüğü ölçüde, sosyalizmin yerel olmaktan kurtulamadığı sürece kaçınılmaz olarak yüz yüze kalacağı gerçek sorunlarına, bu sorunlara uygun düşen isabetli çözümler getirmek de o ölçüde güçleşecektir. Geçmiş sosyalizm deneyimlerinin değerlendirilmesinde bu nokta özellikle kritik bir önem taşır. Sosyalizme geçiş sorunuyla öncelikle yüz yüze kalan ülke proletaryası, eğer mevcut ve gelecekteki kazanımlarını kalıcılaştırmak istiyorsa, kendi devriminin kaderini hiçbir biçimde uluslararası devrimin kaderinden koparmamalı, dahası ona tabi kılmalıdır. Geride kalan dönemin kavranması gereken temel derslerinden biridir bu. Bunun gözden kaçırıldığı yerde, proleter enternasyonalizmi zaafa uğrar, "ulusal sosyalizm" in yolu açılır. Bu ise bozulma ve yozlaşma süreçlerinden geçerek, sonunda kapitalizme varır.

Sosyalizmin Tarihsel Sorunlarına Giriş'ten...

(Ekimler, Sayı:1, Mart 1992, s.16-26)

Filistin direnişini tasfiye çabaları boşa düşecektir!

Siyonist İsrail rejimi ile Filistin hareketi arasında "arabuluculuk" yapan Mısır, tarafları "barıştırmak" adına yoğun bir çaba sarf ediyor. Bu çabanın ardındaki plan ABD-İsrail patentli. Finansörü Körfez şeyhleri, icraatın başını ise Mısır yönetimi çekiyor.

Emperyalist-siyonist güçler ile işbirlikçi Arap rejimlerinin oluşturduğu bu "gerici koalisyon" için Filistin halkının maruz kaldığı ırkçı zorbalık, yaşadığı ekonomik, sosyal, siyasal sorun ve sıkıntıların hiçbir önemi yoktur. Bunların tek derdi Filistin direnişini tasfiye etmek, Filistin halkının temel taleplerini törpülemek, siyonist rejimi rahatlatmak ve "Arap halkları için tehdit ABD-İsrail değil İran'dır" safsatasını yaymaktır.

***

Bu sürecin bir tarafında İsrail ile Körfez şeyhleri arasındaki işbirliğinin son dönemde yoğunlaşması ve aleni bir hal alması var. Öte tarafında ise Mısır istihbaratı inisiyatifinde geliştirilen "arabuluculuk" çabaları...

Hamas yetkilileri tarafından yapılan açıklamaya göre, Mısır ile varılan anlaşma gereği, İsrail sınırında aylardır her Cuma günü gerçekleştirilen (yüzlerce gencin işgalci İsrail askerleri tarafından katledilmesine gerekçe yapılan) "Filistin'e geri dönüş hakkı" eylemlerine son verilecek. Bu kararın, İsrail'in Gazze Şeridi sahilindeki balıkçıların avlanma alanını genişletmesi ve Hamas çalışanlarının maaşlarının ödenmesi için Katar Emiri'nin para transferi yapmasından sonra

alandığı belirtildi.

Bu sürece eşlik eden dikkat çekici gelişmelerden biri de, siyonist rejimin şeflerinin Umman Sultanlığı, Birleşik Arap Emirlikleri, Katar, Ürdün gibi ülkelere yaptıkları ziyaretlerdir. Filistin halkının celladı olan siyonist rejimle işbirliğini "normalleştirme" çabası içinde olan kral ve şeyhler, İsrail ile ekonomik, siyasi ve askeri alanlarda işbirliğini geliştirmeye çalışıyorlar.

Veriler ABD emperyalizminin de dolaysız olarak işin içinde olduğuna işaret ediyor. Donald Trump'ın Uluslararası Müzakereler Özel Temsilcisi Jason Greenblatt tarafından yazılan bir twitter mesajı bunun ipuçlarını veriyor.

Greenblatt'ın mesajında, "*Bakan Katz, (İsrail İstihbarat ve Ulaştırma Bakanı Yisrael Katz) Umman'da katılacağı konferansta İsrail ile Ürdün, Suudi Arabistan ve diğer Körfez ülkeleri arasında demir yolu inşa edilmesi için bir plan sunacak*" deniliyor.

***

Gelişmeler, Amerikancı Arap rejimlerinin aleni bir şekilde İsrail'le çok yönlü bir işbirliğine gitmeye hazırlandığını gözler önüne seriyor. Filistin davası/direnişi ise bu planın hayata geçirilmesinin önündeki temel engel kabul ediliyor. Mısır'ın arabuluculuk çabaları, Körfez şeyhlerinin Gazze'deki Hamas yönetimine bağlı memurların maaşlarını ödemeyi üstlenmeleri, bu engeli ortadan kaldırma, hiç olmazsa törpüleme çabasının görünür kısmıdır.

Hem Filistin yönetiminin hem direnişçi hareketlerin "tehdit" ve "rüşvet" ikilemiyle bu plana razı edilmeye çalışıldığından kuşku duymamak gerek. Zira Amerikancı rejimlerin boğçasında bu kirli taktikten başka bir şey bulunmuyor. Görünen o ki, İslamcı Hamas bu anlaşmayı benimseme eğilimindedir. Eğer tabandan gelen güçlü bir basınca maruz kalmazsa, Katar'dan alacağı "rüşvet" karşılığında anlaşmaya uyması zor olmayacaktır.

Bu uğursuz girişimleri, "Asrın Anlaşması" safsatasından bağımsız ele almak mümkün değil. İsrail'i meşrulaştırıp rahatlatmayı, Filistin davasını/direnişini tasfiye etmeyi, hiç değilse güdümlü hale getirmeyi hedefleyen bu uğursuz planı uygulamak için ABD ile işbirlikçileri seferber olacaktır. Nitekim son gelişmeler bu yönde bazı adımların atıldığını da ortaya koyuyor.

***

"Asrın Anlaşması" Filistin direniş hareketlerinin gündeminde olan bir sorun. Hamas dahil görünürde herkes bu plana karşı. Direniş hareketleri, Filistin davasını tasfiye edip İsrail'i meşrulaştırmayı hedefleyen bu planı bozguna uğratmak için direneceklerini sık sık beyan ediyorlar. Bu kirli planın bozulmasında belirleyici olan ise Filistin halkının tutumu olacaktır.

Siyonist rejim var oldukça Filistin halkı bağımsızlık, özgürlük, geri dönüş hakkı gibi temel değerlerinden vazgeçmeyecek, bazı kırımlar karşılığında siyonist köleliğe boyun eğmeyecektir.

Faşist başkan elçiliğini Kudüs'e taşıyacak

Brezilya Devlet Başkanlığı'nı kazanan faşist Jair Bolsonaro Brezilya dışındaki ilk faşizan uygulamasını açıkladı. Tel Aviv'deki Brezilya Büyükelçiliği'ni Kudüs'e taşıyacağını söyledi.

Bolsonaro, *Israel Hayom* gazetesi ile yaptığı söyleşide, "*İsrail bağımsız bir devlet. Eğer başkentiniz konusunda bir karar verirsiniz, biz de buna göre hareket ederiz. Kampanyam sırasında devlet başkanı seçildiğimde bunu yapıp yapmayacağım sorulduğunda evet demiştim*" sözleriyle büyükelçiliği Kudüs'e taşıma kararını açıkladı.

Faşist Bolsonaro Brezilya'daki Filistin büyükelçiliği için şunları söyledi:

"*Devlet başkanlığı sarayına çok yakın inşa edilmiş. Hiçbir büyükelçilik devlet başkanlığı sarayına çok yakın olamaz, bu nedenle büyükelçilik taşıma niyetindeyiz. Filistin'in büyükelçilik hakkına sahip olmak için önce devlet olması gerekli.*"

ABD'den Venezuela'ya altın yaptırımı

ABD, Venezuela'ya dönük emperyalist kuşatmasına bir yenisini ekledi. ABD Başkanı Trump, 1 Kasım'da Venezuela'da altın sektörünü hedef alan yaptırımların uygulanması için başkanlık kararnamesi imzaladı.

ABD'nin 'altın yaptırımı' kararı yine manipülatif iddialarla gerekçelendirildi. "Venezuela Devlet Başkanı Nicholas Maduro ve çevresindekilerin ülkenin zenginliklerini kendi çıkarları için kullandığı, Venezuela'nın altyapısının ve doğal kaynaklarının kötü ekonomi yönetimi ve usulsüz madencilik uygulamalarıyla yağmalandığı" iddialarının yanı sıra Venezuela yönetiminin halkın ihtiyaçlarını karşılamayarak "bölgesel göçmenlik krizi"ne de yol açtığı ileri sürüldü.

Bu iddialarla başlatılan yaptırımlar arasında Amerikan merkezli şirket ve kişilere yönelik yasak da yer aldı. ABD himayesinde olmayanlara uygulanacak yasağa göre, Venezuela'nın altın sektöründe faaliyet gösteren ve Venezuela hükümetiyle doğrudan ya da dolaylı yoldan aldatıcı işlemler yapan özel ve tüzel kişilerle ticari ilişkilerin yasaklanacağı bildirildi.

“Bütün düzen bir tahterevalli”

İşçi sınıfının evrensel ozanı Bertolt Brecht, kapitalist sistemi tanımlarken, “Bütün düzen bir tahterevalli” der. Bu tahterevallide üsttekiler yukarıda olmayı, birilerinin altta olmasına borçludur. Tüm asalak sermayedarlar, servetlerini işçilerin yarattığı artı-değere borçludur. İşçi bir günde yarattığı değer ancak karnını doyurabilecek kadarını alabilirken, kalan büyük kısmına kapitalist el koyar. İşçi ile kapitalist arasındaki bu uçurum sürekli olarak açılır, keskinleşir.

Bilim ve teknikteki tüm gelişmelere rağmen 19. yüzyılı aratmayan çalışma saatleri, kölece çalışma koşulları bugün hâlâ hüküm sürüyor. Teknolojideki ilerlemelerle birlikte daha kısa sürede çok daha fazla ve nitelikli ürün çıkartabilmek, çalışma saatlerini kısaltmanın ve çalışma koşullarını iyileştirmenin koşullarını ya-

ratıyor. Ama tam tersine, bunu büyük bir işsizler ordusu yaratarak işçi ücretlerini aşağıda tutmanın bir yoluna çeviren kapitalistler kârlarını sürekli katlarken, tam da bu sebeple işçiler daha da yoksullaşiyor. Bu mutlak yoksullaşmanın yanı sıra esnek istihdam politikalarıyla güvenceli çalışma günümüzde işçiler için bir hayale dönüşmüş durumda. Dünya genelinde yaygınlaşan esnek istihdam politikalarıyla bir fabrikada makineden daha değersiz metalar haline gelen işçiler, bu uygulamalarla aynı zamanda bölünüyor, parçalanıyor.

ZENGİN DAHA ZENGİN, YOKSUL DAHA YOKSUL

Bu temel gerçekler, kapitalist-emperyalist kuruluşların dahi gizleyemediği

somut verilerle her geçen gün doğrulanıyor. Yapılan bir araştırmaya göre, 900 milyon insan günde 1.9 doların altında bir gelire sahip. Dünyada 300 milyon işçi mutlak yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Önümüzdeki dönemde, üç işçiden birinin yoksulluk sınırının altında kalacağı öngörülüyor. Nüfusun üçte biri emekli aylığı alamıyor. Alanların yüzde 52’si yetersiz aylık alıyor. Açlık ve yoksulluğun en etkili olduğu bölgelerin başında Asya geliyor, Afrika kıtasında ise halkın yarısı yoksulluk içinde yaşıyor. Almanya gibi ekonomisi ileri düzeyde bir ülkede 15.5 milyon insan yoksulluk içinde yaşıyor. Ve yoksulluğun bedelini her zamanki gibi en çok çocuklar ödüyor. UNICEF’in açıkladığı verilere göre, 2016 yılında tam 5.6 milyon çocuk açlık ve yoksulluğa bağlı hastalıklar sebebiyle yaşamını yitirdi.

21. yüzyılda hâlâ açlıktan ve hastalıktan ölen çocukların var olduğu bu dünyada zenginler ise her geçen gün daha da zenginleşiyor. İsviçre bankası UBS ve ekonomi inceleme şirketi PwC tarafından kamuoyuna açıklanan rapora göre dünya genelinde milyarderlerin elindeki toplam servet son 5 yıl içinde hızla artarak 8.9 trilyona ulaştı. Bu servet sadece 2016’dan 2017’ye yüzde 19 arttı.

Milyarderlerin ülkelere göre dağılımı ise şöyle: Avrupa’da her 5 milyardan biri Almanya’da yaşıyor, İngiltere’de 55, Fransa’da 42, İtalya’da 43, İsviçre’de 35 milyarder bulunuyor. Çin ise emek-sermaye çelişkinin çarpıcı bir örneğini oluşturuyor. Ucuz işgücü cenneti Çin’de tam 373 milyarder var. İşçilere kölece bir çalışma rejiminin dayatıldığı Çin, tam da bu sayede, bir yılda 55 yeni milyarder yaratmış bulunuyor. UBS ve PwC’nin uzmanlarına göre, önümüzdeki üç yıl içinde Çin’deki milyarder sayısı ABD’dekini geçecek.

***

Yine Brecht’in sözleriyle, “*Ve ancak; aşağıdakiler, aşağıda oturduğu sürece kalabilirler orada.*” Bundan dolaydır, en ufak bir kısılcıma “ayaklar baş mı olacak” korkusuyla bastırmaya çalışmaları. Dünyadaki tüm bu zenginliği yaratan ancak kendileri yoksulluk içinde ölenler hep birlikte ayağa kalktıklarında, bu tahterevalli tersine dönecek, tüm insanlığın birlikte üretip eşit yaşadığı özgür yarınlar kurulacaktır.

Siyonist İsrail’in çıkarlarını korumayı kendine vazife edinen Trump yönetimi, İran ile 5+1 (Rusya, Çin, ABD, İngiltere, Fransa+Almanya) ülkeleri arasında imzalanan nükleer anlaşmadan geçen aylarda çekilmişti. Siyonist şeflerin tezahüratla karşıladığı Trump’ın kararının ikinci aşamasında İran’a yaptırım vardı. Nitekim Trump yönetimi, nükleer anlaşma gereği 2015’te kaldırılan yaptırımların 5 Kasım’da yeniden başlatılacağını ilan etti.

Her gün Filistin’de cinayetler işleyen siyonist rejim, İran’a yaptırımların yeniden başlatılması kararını yine sevinçle karşıladı. Trump yönetimi ile İsrail arasındaki ilişkileri pekiştiren ‘İran’a yaptırım’ kararı, ABD ile AB arasındaki çatlağı

İran’a yaptırımda AB-ABD çatlağı

ise derinleştirmeye adaydır. Zira İngiltere dahil AB devletleri yaptırıma karşı çıkıyor.

Yıllardır ABD emperyalizminin “saldırgan köpeği” rolü üstlenen İngiltere’nin de AB ile birlikte hareket etmesi, İran’a saldıran Trump’ı bu konuda yalnız bıraktı. Tabii Trump’ın saldırganlığına tam destek veren siyonist İsrail’i saymazsak...

Ortak açıklama yayınlayan Avrupa Birliği (AB), Büyük Britanya, Almanya ve Fransa, ABD tarafından İran’a yönelik yaptırımlara karşı olduklarını açıkladılar. Üç ülkenin dışişleri bakanları ile AB

Dış İlişkiler Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini imzalı açıklamada, İran’la 2015 yılında imzalanan nükleer anlaşmasının (JCPOA) devamının önemine vurgu yapıldı.

İran’da yatırım yapan bazı AB menşeli şirketler ambargodan dolayı çekilmeye başlasa da, nükleer anlaşmaya imza atan Fransa, Almanya, İngiltere üçlüsü politika değişikliğine gitmeye meyilli görünmüyor. Zira İran’la ilişkiler konusunda çıkarları ABD ile çatışıyor.

İsrail’in çığırkanlığına, ABD’deki siyonist lobilerin basıncına rağmen AB devletleri ortak bir tutumla Trump yö-

netiminin aldığı yaptırım kararına uymayacaklarını ilan ettiler. Bu tutum, ABD-AB ilişkilerinde daha önce pek rastlanmayan cinstendir. Bu yönüyle yeni bir eğilimin habercisi görünüyor.

İngiltere, Almanya, Fransa üçlüsünün tereddütsüz bir şekilde ABD’den bağımsız tutum alması, iki emperyalist güç arasındaki çatlağın derinleşme eğiliminde olduğuna işaret ediyor. Elbette taraflar birbirlerini idare etmeye çalışacaklar. Yine de bu ayrışma, AB emperyalistlerinin eskisi kadar ABD’ye angaje olmak istemediklerini gösteriyor. Trump yönetiminin pervasızlığı ise, iki emperyalist kamp arasındaki çatlağı daha da derinleştirmeye aday görünüyor.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü...

Kapitalizm şiddet üretir, kapitalizme karşı mücadeleye!

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü'nün öngünlerindemiz. 25 Kasım, Dominik Cumhuriyeti'nde Trujillo diktatörlüğüne karşı mücadele eden Clandestina Hareketinin öncülerinden olan Mirabel Kardeşler'in (Kelebekler) 1960 yılında cinsel şiddete uğrayarak katledilmelerinin yıldönümüdür. 1981 yılında toplanan Latin Amerika Kadın Kulltayı'nda 25 Kasım, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü kabul edilir. Bir sembol haline gelen 25 Kasım, devlet şiddetine karşı başkaldırı, direniş ve mücadele çağrısını içerir.

Dünya ölçeğinde kadına yönelik şiddet gün geçtikçe boyutlanıyor. Emperyalist-kapitalist sistemin krizi derinleştikçe, baskı, sömürü ve şiddet dünyanın dört bir köşesinde tırmanıyor. Başta Orta-doğu'da olmak üzere, emperyalistlerin izlediği savaş ve saldırganlık politikaları sonucu halklar büyük yıkım yaşıyor.

Ülkemizde de durum hiç farklı değil.

GÜVENCESİZ ÇALIŞMA ARTIYOR, EKONOMİK KRİZ ŞİDDETİ TETİKLİYOR

Genellikle şiddet erkeğin kadına uyguladığı şiddet olarak yansıtılsa da kadınlar toplumsal yaşamın her alanında şiddetle karşı karşıya kalıyorlar. Sermaye sınıfının aşırı kâr hırsı sonucu işçi sınıfının kazanılmış hakları gasp ediliyor. Maliyetleri kısmak için işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri alınmıyor, işçiler iş cinayetleriyle katlediliyor. Güvencesiz ve kural dışı çalışmaya mahkum edilen kadın işçiler de, kötü çalışma koşulları, baskı, mobbing vb. ile karşı karşıya kalıyor, iş cinayetlerine kurban gidiyorlar.

Türkiye'de çok ciddi bir ekonomik kriz yaşanıyor ve bu önümüzdeki günlerde

Kadına yönelik şiddet sınıfsaldır. Sömürü ve baskı üzerine kurulu kapitalist sistem her adımda şiddeti üretmektedir. Dolayısıyla, şiddet üreten kapitalizme ve kapitalist sömürü düzeni üzerine oturan tek adam rejimine karşı mücadeleyi yükseltmeliyiz.

daha da ağırlaşacak. Daha bugünden işten çıkarmalar başladı, doların yükselmesi ve zamlarla birlikte ücretler eridi. Ekonomik kriz, emekçi kadınlar üzerindeki baskı, şiddet ve eşitsizliği daha da derinleştirecek. Yedek işgücü olarak görülen kadınlar, ya öncelikle kapının önüne konulacak ya da güvencesiz işlere mahkum edilecek. Ekonomik krize eşlik edecek sosyal bunalımın kadınlara yansması, daha fazla baskı ve şiddet olacak.

TEK ADAM REJİMİ ŞİDDETİ TIRMANDIRIYOR

Kapitalist sömürü düzeni kadınlar

üzerinde çifte baskı, sömürü ve eşitsizliği yaratırken, dinci gerici AKP iktidarı bunu daha da derinleştirmektedir. Sermaye partisi olarak sömürüyü katmerleştirirken, dinin istismarına dayanan bir parti olarak, kadınları aşağılayan ve yok sayan politikalar izlemektedir.

17 yıl boyunca kadınların kazanılmış hakları bir bir tırpanlanmış, kadına yönelik şiddet yüzde 1400 oranında artmıştır. Çocuk istismarı ürkütücü boyutlara ulaşmıştır.

Tek adam rejimi, tüm bu politikaların daha pervasızca sürdürülmesi, kadınların daha fazla kuşatma altına alınması anla-

mına gelmektedir. Nitekim, yasalarda kırıntı düzeyinde kalan kimi hakların gasp edilmesi için harekete geçmiştir.

Toplumun tümüyle susturulmasının hedeflendiği tek adam rejiminde, sınıfsal, ulusal ve cinsel baskı ve şiddet sistematik olarak boyutlandırılacaktır.

ŞİDDETİN KAYNAĞI KAPİTALİZME KARŞI MÜCADELEYE!

İşçi Emekçi Kadın Komisyonları olarak, 25 Kasım'da kadına yönelik şiddete karşı mücadeleyi yükseltmeye çağırıyoruz.

Kadına yönelik şiddet sınıfsaldır. Sömürü ve baskı üzerine kurulu kapitalist sistem her adımda şiddeti üretmektedir. Dolayısıyla, şiddet üreten kapitalizme ve kapitalist sömürü düzeni üzerine oturan tek adam rejimine karşı mücadeleyi yükseltmeliyiz. Baskı ve şiddetin daha da arttığı bu günlerde, emekçi kadınlara şiddetin gerçek sorumlularını anlatabilmeli, güçlerimizi birleştirebilmeli, eylemli tepkimizi ortaya koyabilmeliyiz.

"Kelebeklerin" güncel çağrısı budur!
İŞÇİ EMEKÇİ KADIN KOMİSYONLARI

AB'de kadın-erkek arasında ücret eşitsizliği

Dünyanın sözde "en gelişmiş" ülkelerinin bulunduğu Avrupa'da kadın ile erkek arasındaki ücret eşitsizliği varlığını koruyor. Bu gerçek, kadın sorununun köklü çözümünün, kapitalizm ortadan kalkmadan mümkün olmayacağına da işaret ediyor.

3 Kasım'ın Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde 'Eşit Ücret Günü' olarak kabul

görmesine karşın AB ülkelerinde kadın ve erkek çalışanlar aynı ücreti almıyor. AB ülkelerinde çalışan erkekler kadınlara oranla ortalama yüzde 16 daha çok ücret alıyor.

Kadın-erkek arasındaki ücret eşitsizliği Estonya'da yüzde 25 iken, Almanya'da yüzde 21, Fransa'da yüzde 15, Romanya'da ise yüzde 5.

Geçen yıl ücret eşitsizliğini aşmak için 2019'a dek uygulanacak 20 teklif içeren bir eylem planı hazırlanmıştı. Fakat bu eylem planının da beklenen sonuçları vermediği belirtiliyor. Zira kapitalist rekabet ve sömürü düzeninin ülkeler arasında yarattığı eşitsizlikler, bu planların etkili bir şekilde hayata geçirilmesinde engel teşkil ediyor.

Mesleki eğitimde üretim yarışı ve ücretsiz kölelik gerçeği

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda konuşan Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, MEB'in 2019 yılı bütçesini değerlendirdi. Eğitimde "hak temelli bir destek" ile alanlar arasında bir ayırım ve fırsat eşitsizliği olmadığını söyledi. İmam-hatiplerden mesleki eğitime dek amaçlarının eğitim kalitesinin iş dünyasının ihtiyaç duyduğu alanlarda artırılması olduğunu ifade etti. 82 güzel sanat lisesi ve 74 spor lisesinin mesleki ve teknik ortaöğretim kapsamına alınmasını da bu kapsamda değerlendirdi.

Organize sanayi bölgelerinde açılan meslek liselerine ise, devletin 27 alanda her öğrenci için 4 bin 630 liradan 6 bin 420 liraya kadar eğitim ve öğretim desteği sağladığını belirtti ve ekledi: "Bu kapsamda 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında 71 özel mesleki ve teknik Anadolu lisesine 216 milyon 934 bin 638 lira ödeme yapılmıştır. 2018-2019 eğitim ve öğretim döneminde özel mesleki ve teknik Anadolu liselerinde öğrenim gören 53 bin 595 öğrencinin eğitim ve öğretim desteği ödemesi bakanlığımızca karşılanacaktır."

Devlet bütçesinden mesleki eğitime ayrılan pay bu alanda üretim yaptırılan meslek liselilere gitmemektedir. Atölye derslerinde gerçekleştirilen üretim adete bir fabrika üretimidir. Geçtiğimiz

yılın MEB verilerine göre, en fazla gelir sağlayan okullar şöyledir: İlk üç arasında yaklaşık 5.5 milyon liralık üretim yapan Batman Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, 4.8 milyon liralık üretimle Ankara Altındağ Siteler Mesleki Eğitim Merkezi ve 4.5 milyon liralık üretimle Samsun Atakum Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yer almaktadır.

Yaklaşık 5 milyon liralık geliriyle Türki-

ye'de ikinci sıraya yerleşen Ankara Altındağ Siteler Mesleki Eğitim Merkezi'nde, mobilya, metal ve tekstil sektörleri başta olmak üzere fabrika yoğunluğunda üretim yapılmaktadır. Balkanlar, Ortadoğu ve Avrupa'ya özellikle mobilya sektöründe ihracat yapan ve Siteler'de bulunan merkezin öğrencileri, özellikle okulların sıra, masa, sandalye, tabure, dolap, minder gibi ihtiyaçlarının üretiminde görev

alıyor. Kamu kurum ve kuruluşları için de üretim yapan mesleki eğitim merkezinde çalışan öğrencilere döner sermayeden düşen pay çok az. Emeklerini hiçbir şekilde karşılamayan bu pay da kimi zaman veriliyor kimi zaman verilmiyor.

Milli Eğitim Bakanı'nın övüne övüne belirttiği pay da, cirolarını katlayan bu merkezlerdeki öğrencilerin ücretsiz köle olarak çalıştırıldığını gösteriyor.

"Kriz yaratanın, direniş üniversitenin!"

diyenlere sözümüz var" denerek gençliğin militan mücadele tarihinden kesitler hatırlatıldı. Kadıköy'deki Devrimci Parti il binasına yapılan baskına da değinilmesinin ardından 'Bıçak kemikte' şiiri hep birlikte okundu.

Eylemin devamında 3. havalimanı inşaatı işçilerinin mücadelesine destek verdiği için tutuklanan Dev Yapı-İş Genel Başkanı Özgür Karabulut'un gönderdiği mesaj okundu. "Tahta kuruları gibi taşeron sistemi kanımızı emmesin dediğimiz için tutukluyuz" diyen Karabulut "Sırf yapılan direniş kölelik koşullarında yaşayan başka işçilere örnek olmasın, onlara korku yaratsın, 'Direnişsiz tutuklanırsınız' dedirtmek için bugün cezaevindeyiz" ifadelerini kullandı. Karabulut, gençliğin mücadelesini selamlamaya

mesajını sonlandırdı. Eylemde okunan basın açıklamasında YÖK'ün, üniversitelerde halk için değil sermaye yararına bilim üretilmesi, gençliğin baskılanması için tek adamın emri altında çalıştığı vurgulanarak OHAL'in resmen kaldırılmasına karşın fiilen sürdüğüne dikkat çekildi. Üniversitelerde polis ve özel güvenliğin üniversitelilerin hak arama mücadelesine saldırılar ve tehditlerle cevap verdiği, akademisyenlerin ihraç edildiği, öğrenci kulüp ve topluluklarının faaliyetlerinin yasaklandığı ve ödeneklerinin kesildiği, afiş asmanın, bildiri dağıtmanın yasaklandığı ve uzaklaştırma saldırısının devreye sokulduğu vurgulandı.

"BELEŞÇİ DEĞİLİZ, GEÇİNEMİYORUZ"

Ekonomik krizin faturasının da genç-

liğe ödetilmeye çalışıldığına, üniversitelilerin barınma ve geçinme sorunu yaşadığına, buna karşın yandaş yöneticilerle üniversitelere üs kuran sermayedarların kârlarına kâr kattığına dikkat çekilen açıklamada "Bizleri müşteri ve beleşçi olarak görenlere Beyazıt'tan sesleniyoruz, krizin bedelini siz yaratanlar ödeyin. biz ödemiyoruz. Beleşçi değil üniversiteliyiz. Nitelikli ve kamusal, parasız yurtlar açılmalı. Yemekhane zamları iptal edilsin, savaşa değil eğitime bütçe verilsin!" denildi.

Üniversitelerdeki cinsiyetçi eğitime, tacizci akademisyen ve güvenlik görevlilerinin varlığına, kadın öğrenci yurtlarındaki giriş-çıkış saati gibi kısıtlamalara dikkat çekilen açıklama "Kriz yaratanların direniş üniversitenin" ifadeleriyle sona erdi.

Eylem Beyazıt Marşı okunarak, "Beyazıt faşizme mezar olacak!" sloganıyla sonlandırıldı.

12 Eylül askeri faşist darbesinin ardından gençliği denetim altına almak için oluşturulan Yükseköğretim Kurulu (YÖK), kuruluşunun 37. yıldönümünde 6 Kasım günü İstanbul Üniversitesi (İÜ) önünde yapılan eylemle protesto edildi.

Saat 16.00'da başlayacak eylem öncesi Beyazıt Meydanı ve İÜ çevresi yüzlerce çevik kuvvet ve sivil polisle abluka altına alındı.

"SALDIRILAR KORKULARINDAN"

Eylemde "Kriz yaratanların direniş üniversitenin / Gençlik örgütleri" pankartı ve dövizler açıldı. Eylemde yapılan konuşmada, iktidarın gençlikten duyduğu korkuyla sabah saatlerinde Devrimci Gençlik Birliği'nden (DGB) öğrencilerin evlerine yapılan polis baskınlarına dikkat çekildi. "Korktukça daha da saldırganlaşıyorlar" denilen konuşmada, "Saraylarından bizlere 'beleşçilik yapmasın'

“Eşit, parasız, bilimsel, anadilde eğitim!”

Geçtiğimiz günlerde, sermayenin “demir yumruğu” Erdoğan, Yıldız Teknik Üniversitesi Kongre Merkezi’nde gerçekleştirilen Türkiye Gençlik Zirvesi’nde bir konuşma yaptı. Gençliği övüp göklere çıkardığı ilk sözlerinin ardından asıl meseleye gelerek üniversitelilere vaazlarda bulundu. Üniversitelilerin eğitim döneminde aldıkları geri ödemesiz bursların onları bedavaya alıştırdığını iddia etti. Gençlere geri ödemeli burs almaları “öneri”sinde bulunarak, eğitim sonrasında girdikleri sigortalı bir işle kredi borcunu ödeyebileceklerini söyledi.

Türkiye Gençlik Zirvesi’nin ardından, AKP TBMM Grup Toplantısı’nda da konuşan Erdoğan, “Bazı öğrencilerimiz ‘illa da’ burs diyor. Evladım, illa da burs yok! Sen krediye de müracaat etsen, faiz uygulaması yok. Size en uygun taksitlerle ve sigortalı işe girdiğiniz zaman devlet bunu sizden tahsil edecek” dedi. Bu konuşmaların ardından, devlet bursu alan birçok kişinin bursu, “düşük not” bahanesiyle, hiçbir bilgilendirme yapılmadan krediye çevrildi.

Erdoğan’ın son dönemde toplumun her kesimine seslendiği konuşmalarının gerisinde, dünya ölçüsünde yaşanan ekonomik krizin giderek derinleşmesi var. Türkiye bu krizden yoğun olarak etkilenen ülkelerden biri. Sermaye devleti, krizin faturasını işçi ve emekçilere ödet-

tirmek için bin bir türlü yola başvuruyor. Sosyal haklarının gasp edilmesi, maaşlarının erimesi, işten atmalarla bir yandan işçilere ve emekçilere saldırı gerçekleştirilirken, diğer yandan emekçi çocuklarına da fatura çıkarılıyor. Erdoğan’ın üniversitelilerin burslarına göz dikmesi, krizin faturasının gençliğe de ödettilmek istendiğini gösteriyor.

Öğrenci kredilerinin mezun olduktan sonra girilecek sigortalı bir işle geri ödenileceği vaazında bulunan Erdoğan, gençliği ilgilendiren çok daha önemli bir sorunu, kriz ile daha da büyüyecek genç işsizlik oranını ise görmezden geliyor.

TÜİK’in Haziran 2018 verilerine göre, yükseköğretim mezunu işsizlerin oranı,

yüzde 12.7’dir. OECD ortalamasının iki katı olan bu oran, Türkiye’de bir milyona yakın üniversite mezununun işsiz olduğunu gösteriyor. Tüm işsizlerin yüzde 28’ini üniversite mezunları oluşturuyor. KYK Genel Müdürlüğü, “Öğrenim/katkı kredisi alan ve muhtelif yıllarda borçlarını zamanında ödemediği için ... 2018 yılında vergi dairesine bildirilen borçlu sayısının 279.897 kişi” olduğunu açıklıyor. 2017 yılına ait kredi ve öğrenim borcunu ödeyemeyen öğrenci sayısı 342 bin 282, borç miktarı ise 2 milyar 95 milyon 228 bin 502 lira.

Henüz meslek edinmeden devlete borçlandırılan gençler, mezun olduklarında da borçlu olarak diplomalı işsizler

ordusuna katılıyorlar.

Verilen burslar ve krediler ise ihtiyaçları karşılamaktan çok uzak. Yurtlara, yemekhaneye, ulaşım, temel tüketim maddelerine yapılan yüksek zamlar nedeniyle gençler bin bir güçlükle eğitimlerini sürdürmeye çalışıyorlar.

Eğitim en temel insan hakkıdır. Her geçen gün daha da niteliksizleşen, gerici ve paralı hale getirilen eğitim, kapitalist sistemin çıkarlarına göre şekillendiriliyor. Oysa eğitimin eşit, parasız, bilimsel olması, anadilde verilmesi gerekiyor. Gençlik geleceğine sahip çıkmalı, eşit, parasız, bilimsel ve anadilde eğitim için mücadelesini yükseltmelidir.

P. SEVRA

Kredi değil, parasız eğitim istiyoruz!

“Sermayenin demir yumruğu” Tayyip Erdoğan yine öğrencilerle ilgili konuştu. Türkiye Gençlik Zirvesi’nde konuşan Tayyip Erdoğan şunları söyledi: “Burslu öğrenci sayısı bu yıl 150 bine ulaştı. Gençlerimizde şöyle bir anlayış var. Gerçeği söylemem lazım. İlla burs... Niye burs? Bursun geri ödemesi yok. Be evladım, kredi aldığın zaman faizsiz iş bulmadan da değil. İş bulduktan sonra çok basit taksitlerle ödüyorsun. Bu seni bedavacılığa da alıştırmıyor. Bu milletin gençlerine bu yakışır.”

Üniversiteye başlayan her öğrenci KYK’ya başvurur. Burs ya da kredi çıkma ihtimali, okuma ve yaşama ihtimali ile eş değerdir bir öğrenci için. İşçi ve emekçi çocuklarının başka bir şansı yoktur. Ki üniversite öğrencilerinin yarısından çoğu okurken ek iş yapmak zorunda. Kafelerden otellere, standlardan anket yapımına dek birçok iş “öğrenci işi” ola-

rak tanımlanır. Kredinin bir öğrenciye çıkması demek, okuduğu süre boyunca, faizli olarak geri ödemek üzere borçlanmak demektir. Türkiye’de doğduğunda IMF’ye borçlu doğan nesiller yaşamları boyunca borçlanarak yaşıyorlar. Burs alımına “bedavacılık” diyen Tayyip Erdoğan, öğrencilerin neden burs ya da krediye ihtiyaç duyduğuna hiç değinmiyor. Ekonomik krizde “daha fazla sıcak para” diyen Erdoğan gözünü öğrencilerin bursuna dikti. Ekonomik krizin faturasını ödetme derdinde. Konuşma aralarında “harçları o eylem yapanlar değil biz kaldırdık” dedi. Eylemler bu konudaki rahatsızlığın dışavurumudur ve har(a)çların kaldırılması eğitimin parasız olması anlamına gelmiyor. AKP şefi her konuda

yaptığı gibi çarpıtma yapıyor.

Türkiye’de YÖK’ün verilerine göre 7 milyon 560 bin 371 üniversite öğrencisi var. Barınmadan yemeğe, ulaşımından eğitime araç gereçlerine varana dek paralı olan eğitimde burs-kredi bile öğrencilere yetmiyor. Üniversiteler her yeni döneme son derece kötü olan yemekhane ve kantin zamlarıyla giriyor. Yurtların durumu ortada, her gün zehirlenme vakaları haberlere yansıyor. 7 milyondan fazla öğrencinin sadece %10’u devlet yurtlarından yararlanabiliyor. Ki devlet yurtları da paralı, ancak özel yurtlara kıyasla daha ekonomik. İşçi ve emekçiler için bir çocuğunu üniversitede okutmak, işçi-emekçi çocukları için de okumak çok masraflı.

Eğitimin her kademesi paralı. Ancak eğitime ayrılan pay çok düşük. Sayıştay raporları, belediyelerden saraya varana dek iktidar ve yandaşlarından kimsenin “itibardan tasarruf etmediğini” gözler önüne seriyor. Teknik gezilerden makam araçlarına kadar giden paranın haddi hesabı yok. Diyanet bütçesi 37,3 milyar ancak yine de Diyanet’e göre yetersiz. İşçi ve emekçilerin paraları her yolla kesilirken, işsizlik fonu yağmalanırken, kıdem tazminatına göz dikilirken, AKP iktidarı faturayı emekçilere ve onların çocuklarına kesmenin yollarını arıyor.

Ulaşımından barınmasına, yemeğinden eğitime masraflarına her kademesinin parasız olduğu bir eğitim istiyoruz.

Özerk-demokratik üniversite, eşit-parasız eğitim!

DEVİRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

Kasım 2018

“40 paralık adam” ve bugüne dersi

Günümüz toplumunda “40 paralık adam” söylemi, birilerini küçümsemek için kullanılır. Kimilerine göre de bu aşağılayıcı söylemin hedefinde bilgi ve aydınlanma var.

Ancak, bugün bu aşağılayıcı söyleme konu olan “40 paralık adam”ın bir başka hikayesi de var. Üstelik dünden bugüne burjuvazi ve devlet ilişkisinin, hak kazanmak için bedel ödemek gerektiğinin hikayesi bu. “40 paralık adam”ın hikayesi bugünü de anlatır aynı zamanda.

***

Cumhuriyet öncesi dönemde İstanbul’un tramvay taşımacılığı Belçikalı bir şirkete aitti. Cumhuriyetin ilanından sonra, 1924’te, ülkedeki yabancı şirketlerle yapılan yeni anlaşmalar kapsamında, Konstantinopol isimli bu Belçikalı şirketle de masaya oturuldu. Genç cumhuriyet, artık sözleşmeye şartlar koyacağını belirtti ve şirketle yeni bir anlaşma imzaladı. Buna göre, İstanbul’daki tramvay ulaşımında öğrenciler kimliklerini göstermek şartıyla tramvay ücreti olan 80 paranın yarısını ödeyeceklerdi.

Bu anlaşmaya rağmen bir biletçi bir gün öğrenciler tarafından verilen 40 parayı kabul etmeyerek “Ben öğrenci kimliği, emir filan anlamam. Herkes tam para ödeyecek” diye çıkıştı. Öğrenciler buna tepki gösterdiler ve tramvayda olay çıktı.

Bu durum üzerine Belçikalı şirket, önceden işgal güçlerinin ana binası olarak kullanılan fakat cumhuriyetin ilanından sonra İstanbul Emniyet Müdürlüğü’ne

tahsis edilen Sirkeci’deki Sansaryan Han’a gitti. Burada polis şefiyle yapılan görüşmede şirket yetkilileri “Öğrenciler tramvaylarda sorun çıkartıyor, kavga çıkartıyor, anarşist bunlar” dedi ve “Her tramvaya birer memur koyun” talebinde bulundu. Şirketin anlaşma şartlarını ihlal ediyor olmasına rağmen talep kabul edildi ve İstanbul’daki tramvaylarda sivil polisler görevlendirildi.

Ancak öğrenciler haklarından vazgeçmemekte kararlıydılar. İndirimli ulaşım haklarını korumak için eylem yapmayı planlayan Tıp Fakültesi öğrencileri, 15 Kasım’da İstanbul’daki tüm duraklardan tramvaylara binerek biletçiye 40 para uzatma kararı aldılar.

Bu karar doğrultusunda Harbiye’den tramvaya binen bir grup öğrenci biletçiye 40 para uzattı. Biletçinin parayı kabul etmemesi üzerine tramvayda arbede çıktı. Vatman biraz ileride, tramvay hatında çalışma yapılan yerde durdu. Şirket yetkilileri de o anda yol çalışmasının yapıldığı alanda bulunuyordu. Tramvaydan indirilen öğrenciler, şirket yetkilileri ve yol yapımında çalışan işçiler tarafından dövüldü. Bu sırada iki el ateş sesi duyuldu. İki öğrenci bir sivil polis tarafından vurularak yaşamını yitirdi. Silahını ateşleyen polis yakındaki Harbiye Karakolu’na sığınarak linçten kurtuldu.

Bunun üzerine İstanbul’daki öğrencilerin tepkisi arttı. Ertesi gün ayaklanan öğrenciler, Belçikalı şirketin Beyoğlu’ndaki şirketini bastı ve talan etti. Tepki

ve öfke öyle büyüktü ki, şirket yetkilileri Sansaryan Han’a kaçarak polise sığındı.

Günlerce süren ve bugün “cumhuriyet tarihinin ilk öğrenci direnişi” olarak adlandırılan kitlesel eylemlerin ardından, 21 Kasım 1924’te şirket öğrencilerin hakkını gasp etmekten vazgeçmek zorunda kaldı. Artık öğrencilerin tramvaylara 40 para ödeyerek binebileceğini açıkladı.

İki öğrenciyi öldüren sivil polis savunmasında, “silahım kendiliğinden ateş aldı” dedi ve hapis cezasından kurtuldu. Yalnızca meslekten el çektilirdi.

***

“40 paralık adam”ın hikayesi, bugünün kuşaklarına ne kadar tanıdık geliyor değil mi? Anlaşma imzalanmasına rağmen kapitalist bir şirket en temel hakkı dahi tanımıyor, devlet taraf olduğu anlaşmayı hatırlatacağına polis eliyle şirkete arka çıkıyor, öğrencileri öldüren polis çok tanıdık bir savunmayla haptten kurtuluyor... İsimler ya da gündemler değişse de tüm kirli ilişkiler ağı bugün de devam ediyor.

Bir de hikayenin diğer tarafı var elbette. Sözde yasal güvenceye alınmış hakların bile ancak direnişle kullanılabilirdiğini, en meşru taleplerin savunulmasının bile bedel ödemeyi gerektirdiğini anlatıyor. “40 paralık adam”ın hikayesi asıl bu konuda ders veriyor, direnişle kazanılabileceğini öğretiyor.

M. İLKAN

Binlerce mezun, bir atama

Kapitalizm temeli üzerinde yükselen eğitim sistemi tek adam rejiminin tercihleriyle birleşince gençlik geleceksizliğe mahkum oluyor ve mezun olup da atanmayan öğretmenlerin sayısı gittikçe artıyor.

2018 yılında 25 bin sözleşmeli öğretmenin ataması yapılırken her yıl binden fazla kişinin bitirdiği sanat tarihi bölümü mezunlarından sadece 1 kişi öğretmen olarak atandı.

CHP milletvekili Ömer Fethi Gürer’in soru önergesini yanıtlayan Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, 2017-2018 yılında sanat tarihi bölümünden bin 363 kişinin mezun olduğunu, 2018 yılında ise 1 sanat tarihi mezununun atamasının yapıldığını açıkladı.

İki gencin katledilmesine ilişkin yeni belge

Geçtiğimiz yıl 14 Nisan’da Gazi Mahallesi’nde polis tarafından araçları taranarak öldürülen Barış Kerem ve Oğuzhan Erkul’un katledilmeleri, ortaya çıkan polis telsiz konuşmalarıyla net olarak görüldü.

Polislerin tutuksuz yargılandıkları dava dosyasına giren yeni belgede polis telsiz konuşmaları kaydı yer aldı.

İddiaya göre ihbar üzerine, içerisinde 5 gencin bulunduğu aracı kontrol eden “89-163” kodlu ekip, saat 22.11’de “Bu Gazi Mahallesi Mimar Sinan Kent Ormanı’ndaki 747’li şahıslarla ilgili olarak efendim... birlikte kontrol ettik, herhangi bir olumsuzluk yok, bu şekilde bilginiz olsun tamam” anonsu yaptı.

Bu anonstan 10 dakika sonra başka bir ekip, aracın tarandığını ve 3 yaralının ambulansla hastaneye kaldırıldığını anons etti. 3 yaralı hastaneye kaldırılırken Barış Kerem ve Oğuzhan Erkul yaşamlarını yitirdi.

Geçmişin umudu üreten deneyimlerini anı olmaktan çıkarmalıyız!

İHD Genel Kurulu'ndan Hasta Mahpuslara Özgürlük İnişiyatının eylemine gittik. Eyleme Hanife ana da geldi. Eylemden önce Ankara'dan bize göre oldukça genç bir arkadaş hayıflanıyordu, "Cumartesi analarının eylemine katılmayı, onlarla tanışmayı çok istiyordum. İşim vardı katılmadım."

Ben genç arkadaşta Cumartesi Anneleri'nden Hanife ananın bizimle geldiğini söyledim. Genç arkadaşın gözleri parladı. Hanife anayı ona gösterdim. Tanıştırdığımda Hanife anaya öyle güçlü sarıldı ki, mutluluğu dışarıdan fark edilebiliyordu.

Ertesi gün kurulun yapıldığı salonda Hanım ablayla tanıştırdığımda yine aynı mutlulukla doluydu.

Hayatının en önemli tanıştırmalarını yaptığım için bana teşekkür etti.

Bu bir anı ama ben deneyim olarak anlattım. Muhtemelen o genç arkadaşın yaşından büyük 23 yıllık bir deneyimi anlattım. Çünkü aslında genç arkadaş Hanife anaya, Hanım ablaya sarılırken 23 yıllık bedeller ödendiği halde acının dirence dönüştürüldüğü mücadeleye sarılıyordu. Cumartesi Anneleri genç yüreklere umut oldu ve umut olmaktan vazgeçmeyecekler!

MÜCADELE ANILARININ HEPSİ BİR DENEYİM

Genel Kurul akşamı nüfus kağıdı be-

nimkinden epeyce eski ama yüreği kesinlikle benden genç İsmail babayla aynı odada kaldık. İsmail baba bir anı anlattı. Ama anlattığı bir anıdan öte müthiş bir deneyimdi.

19 Aralık'tan yaklaşık bir yıl sonra 80 aile Adalet Bakanlığı'na gitmek için Ankara'ya gelmişler. İHD'de toplanmışlar. Polis ablukasına alınan ailelerin güya yanında olan bürokratlar yine eylemi söndürmek için "itfaiyecilik" misyonunu yerine getirmişler. Etkili de olmuşlar ne yazık ki!

İsmail baba "Buraya adalet bakanıyla görüşmek için geldik. Ben gidiyorum bakanlığa. Benimle gelen olursa birlikte gidelim" diyerek inisiyatif koymuş. İlk Güzel ana geleceğini söylemiş. Sonra 20-30 kişiyi bulmuşlar. Bakanlığa vardıklarında bu sayı 50-60 civarına varmış.

O gün katliamın bire bir sorumlularından Ali Fuat Ertoşun'la görüşmüşler. Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk bir perde arkasında imiş. İsmail Baba odadan çıktıklarında görmüş Türk'ü.

Ali Fuat Ertoşun sürekli 'devlet kendi vatandaşını öldürmez, işkence yapmaz' teraneleri okuyormuş. İsmail baba da kendi gözleriyle gördüğü işkenceyi anlatıyordu.

Onunla birlikte giren Güzel ana önce hiç konuşmamış. Sonra "İsmail baba bu faşistlere ne anlatıyorsun? Kalk gidelim" demiş. İyiyi oynamak zorunda olan celatlar susmuş Güzel ananın sözleri karşı-

sında.

Çıkıp aşağıya bekleyenlerin yanına gelmişler. Orada görüşmeyi anlatmışlar ailelere ve basına.

Oturma eylemini akşama dek sürdürmüşler. Tarihe katliamcı devletin bir kez daha kaydını düşmüşler.

Mücadele pratiği içinde müthiş bir deneyim sahibi oluyor analar, babalar. İsmail baba, Güzel ana "itfaiyecilere" karşı gereken inisiyatifi koyuyorlar. Eylemin sönümlenmesine izin vermiyorlar.

Hanife ana hasta mahpus eyleminden dönerken bir şey söyledi. "Niye orada eylemin duyurusunu yapmadık? Herkes buraya gelmeliydi."

Bu sözler bir yakınma değil. Tek başına eylemin kiteselliğini de düşünmüyor Hanife ana. O günkü eylemin konusu olan Sise Bingöl'ü düşünüyor esas olarak. Ben teorik olarak anaya kıyasla çok daha fazla birikimliyim. Hasta mahpusu onun kadar düşünüyorum. Ama o söyleyene dek ananın düşündüğünü düşünmemiştim.

Hanım abla, İsmail baba, Güzel, Gülmez, Hanife anaların temiz bir yürekle, hesapsız ve amasız hesap sorma temeline de olsa mücadele içinde olmalarının ne denli geliştirici olduğunu gösteriyor bu deneyimler.

Bugün hâlâ umudu diri tutmaktan vazgeçmiyorlar.

M. KURŞUN

İHD 19. Genel Kurulu

İnsan Hakları Derneği (İHD) 19. Genel Kurulu 3-4 Kasım tarihlerinde Ankara'daki Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Genel Kurulu'nda gerçekleştirildi.

Akın Birdal başkanlığında üç kişilik divanın oluşturulduğu ilk gün konuk konuşmaları gerçekleşti.

İHD İstanbul Şubesi tarafından verilen önergede, saldırılara karşı her İHD şubesinin aynı tavrı kitlesel bir şekilde alması istendi. İHD İstanbul Şubesi Başkanı Gülseren Yoleri'nin sunduğu önerge kabul edildi.

Diğer önergelerin de kabul edilmesiyle tek liste halinde seçime gidildi ve derneğin eş genel başkanlığına yeniden Eren Keskin ve Öztürk Türkdoğan seçildi.

CUMARTESİ ANNELERİ İÇİN EYLEM

3 Kasım'da ayrıca, genel kurulun yapıldığı salonun önünde Cumartesi Anneleri oturma eylemi gerçekleştirildi.

Eylemde söz alan Öztürk Türkdoğan genel kurulda anaların eyleminin yapılmasından onur duyduğunu ifade etti. Ardından Cumartesi Anneleri konuştu.

Hanım Tosun, "Her yeri Galatasaray Meydanı'na dönüştürüyoruz" diyerek AKP iktidarının saldırılarının kendilerini mücadeleden vazgeçiremeyeceğinin altını çizdi. Sonrasında konuşma yapan Hanife Ana ve Zübeyde Tepe de, devletin kaybettiği yakınları için verdikleri mücadelenin devam edeceğini, failerin cezalandırılması için adalet arayışlarını sürdüreceklerini vurguladı.

Annelerin konuşmalarının ardından, İHD İstanbul Şube Başkanı Gülseren Yoleri basın açıklamasını okudu.

Bir gün

Alarm çalınca gözlerini, sanki boğazı sıkılıyormuş da nefes alamıyormuş gibi açmıştı, yatakta öylece duruyordu. Eli saate uzandı, henüz 5.27 olmuştu. Uykusunu alamamış olmanın verdiği ağırlıkla yatağından doğruldu. Çoraplarını ayağına geçirirken işe gitmemeyi geçirdi kafasından. Fabrikada çalışıyordu. Bir demir-çelik fabrikasında... Yorgunluğu bir tarafa, fabrika müdürünün hareketleri çekilecek cinsten değildi. O cellâdın suratını görmek istemiyordu.

Bu düşünceler içerisindeyken birden gözüne sessizce uyuyan karısı ilişti. O an aklına sekiz yaşındaki kızı geldi. Onlar için gitmeliyim, dedi. Zar zor da olsa yataktan kalktı ve elini yüzünü yıkamaya gitti. Karnı açtı ancak kahvaltı hazırlaması için karısını uyandırmaya kıyamadı ve üstünü giyip çıktı. Üstünü giymek sıradan bir durumdu onun için. Müdürü gibi saatlerce hazırlanmasına gerek yoktu. Zaten apış arası yırtık bir pantolon ve eski kareli bir gömleği vardı. Bunları üstüne giymek ona yetiyordu. Yalnız gömleğinde cep olmasına dikkat ederdi. Tütününü ve kalemını koymak için.

Günlerden 13 Mayıs idi. Etraf cıvıl cıvıl, hava çok güzeldi. Çiçeklerden gelen mis kokular insanı bir hoş ediyordu ama o bunların hiç farkında değildi. Zaten farkında olacak bir durumu da yoktu. Vücudu yorgun, canı sıkın bir halde fabrikaya doğru bisikletiyle gidiyordu. Emektar bisikletiyle... 07.00'de işbaşı yapacaktı. Yolda giderken bir tütün sardı ve yaktı. Efkârlı efkârlı çekti tütünden. Düşünüyordu. Ay başına daha çok vardı ve dolapta çok az şey kalmıştı. Düşündükçe canı daha çok sıkılıyordu. Canı daha çok sıkıldıkça daha efkârlı çekiyordu tütünden. Her sabah olduğu gibi yarım saat sürdü bisikletini. Gelmişti fabrikaya ve doğru üçüncü kata, giyinme odasına çıktı. Ocakların sıcaklığını şimdiden hissediyordu. Hemen iş kıyafetlerini giydi ve aşağıya, kazanların olduğu tarafa indi. İş arkadaşlarına selam verdi ama gelen karşılık ondaki bitkinliğin ve bıkmışlığın aynısıydı adeta. Bizim yüzümüz hiç gülmeyecek mi, diye geçirdi içinden. Cevap bulamadı.

Sabahın ilk saatlerinde rutin işlerini yapmaya başladılar. Etrafı temizliyorlardı. Birazdan ustabaşları ve müdür damları. Müdürün orada gezinmesi işçileri

rahatsız ediyordu. En çok da onu... Müdürün havalı havalı gezinmesi onu sinir ediyordu. Etrafı temizledikten sonra asıl işlerini yapmaya koyuldular. Seksen tonluk kazanların karşısında, o sıcaklığın içerisinde... Aman Tanrım! Dayanılacak şey değildi! Ama onlar dayanıyordu. Dayanmak zorundaydı.

Az sonra fabrika müdürü bir ustabaşıyla geldi. Yine her zamanki gibi havalı havalı etrafa bakındı. Memnuniyetsiz bir ifadesi vardı. Ancak bugün müdürde ve ustabaşında farklı bir şey vardı. Sezmişti ama anlayamamıştı ne olduğunu. Neyse, dedi ve işini yapmaya devam etti. Artık ezber yapıyordu işini. Beyni orada değiken bile eli işi yapıyordu. Yabancılaşmıştı aslında işine. Makineden farkı yoktu.

Öğle paydosu zili çalmıştı. Herkes yukarı çıktı ve üstünü değiştirdi. Sırayla yemeklerini aldılar. Onun iki tane samimi arkadaşı vardı. Hep üçü otururdu ve hep de aynı masaya otururlardı. Sıkıntılarını paylaşırlardı. Zaten oturur oturmaz anlatmaya başladı.

- Alışveriş yapmam lazım. Evde çok az şey kalmış ama nasıl yetiştireceğimi bilmiyorum.

Arkadaşı düşünceli halde cevap verdi. Hemen hemen aynı sıkıntılarını yaşıyorlardı. Durumları birbirlerinden farklı değildi.

- Sorma. Aynı durum bende de var. Kıt kanaat geçiniyoruz.

Diğer arkadaşı neşelendirmek istedi onları.

- Dert etmeyin be! Çok şükür sağlığımız yerinde. Her şeyi hallederiz. Zorlanı-

rız ama hallederiz.

Onlar bu konuşmayı yaparken müdür ve iki ustabaşı içeri girdi. Öğle yemeği sırasında pek girmezlerdi içeriye. Bu durum işçileri biraz tedirgin etti. Müdür her zamanki pişkinliği ile duruyordu. Ustabaşı etrafına, müdüre benzemek için, havalı bir şekilde bakıyordu. Bu bakışıyla konuşmaya başladı.

- Numarasını ve ismini okuduklarımız derhal muhasebeye gidecekler ve tazminatlarını alacaklar.

Herkes birbirine baktı. Bu niyeydi şimdi? Nerden çıkmıştı durduk yere? Ustabaşı elindeki kâğıttan numaraları ve isimleri okumaya başladı,

- 07-B..., 08-S..., 15-H... derhal muhasebeye!

Sessizlik olmuştu bir süre. Kimseden çıt çıkmıyordu. Sessizliği 08-S... bozdu.

- Ne oldu da bizi işten çıkarıyorsunuz? Yapmayın! Ben ne yaparım?

- Bunu ben bilemem. Ben sadece bana verilen kâğıdı okuyorum.

- Pek iyi biliyorsun da söylemeye cesaretin yok! Haktan hukuktan bahsedip böyle hak yemek nerede yazar ha!?

Bu laf ne müdürü ne de ustabaşını ilgilendirdi. Arkalarını döndüler ve gittiler. Tekrar sessizlik olmuştu. Kimse konuşmuyordu. Bir süre sonra işten çıkarılan işçiler çıkıp gitmişti oradan.

Düşünmeye başladı. Bütün iştaşı kaçmıştı. Kendisi de çıkarılabilirdi ama o buna sevinemiyordu bile. Üçü de kendisi gibi kiradaydı. Borçları da çoktu. Üstelik birisinin çocuğu rahatsızdı. Şimdi ne yapacaklardı, nasıl geçinirlerdi? Yemeği bi-

raktı kenara. Tütününden yaktı bir tane. Yine efkârlı bir şekilde içti. Keşke bu acılar çıkan dumanlarla birlikte uçup gitseydi. Ama olmuyordu işte.

Öğle paydosu bitmiş, tekrar işlerinin başına geçmişlerdi. Çoğunun yüzü asık, kafası dalgındı. Kimisi ise kendisi hala orada olduğu için şükrediyordu. Karışık duygular arasında çalışmışlardı. O ise üzülmele kalmıyor, sinirinden çatlıyordu adeta. Durmadan küfür savuruyor, kendi kendine konuşuyordu sinirden.

- Kesin sigorta zamanı gelmiştir. Yoksa neden durduk yere çıkarsınlar. Para düşkününü köpekler!

Saat 17.00 olmuş, işten çıkmışlardı. Hâlâ kendisine gelememişti. Morali çok bozuktu. Birkaç yiyecek aldıktan sonra direkt evine gitti. Eve gider gitmez karısı moralinin bozuk olduğunu anladi. Onun derdini paylaşmak istiyordu.

- Ne oldu, neyin var?

Önce ayakta duran baba edasıyla, yok bir şey, dedi ama sonra anlattı içindeki sıkıntıyı. Karısı da üzülmişti ama o an bir şey diyemedi. Yatasıya kadar morali bozuk halde oturdu. Yatmaya geçmişti. Karısı dayanamadı onun böyle üzgün durmasına.

- Sen böyle üzgün durunca ben de üzülüyorum.

- Durduk yere o insanları işten çıkarıdılar. Şimdi onlar ne yapacaklar?

- Ben de üzülüm ama üzülme fayda etmiyor.

- Sabahtan akşama kadar canımız sıkıyor. Hiç durmadan çalışıyoruz. Elimize geçen ne? Canımızı kurtarabilmek, karnımızı doyurabilmek için bir miktar para! Ama onlar hiç çalışmadan en güzel kıyafetleri giyiyorlar, en güzel arabalara biniyorlar. Adalet mi bu?

Karısı bunları duyunca daha çok hak vermişti ona. Ama yine de kocasını teselli etmek istedi.

- Biz çalışmak zorundayız. Hayatımızı böyle kazanıyoruz. Evet, belki zevk süremiyoruz, rengârenk kıyafetlerimiz, zengin bir soframız yok ama varlıklı insanlarda olmayan bir şey var bizde: Onur ve şeref.

Kadın bunları söylerken adam uykuya dalmıştı. Yarın sabah tekrar aynı eziyetleri çekmek için yatıp dinlenmesi gerekiyordu çünkü.

**Kriz içinde debelenen sermaye devleti
hakkını arayan işçi ve emekçilerle
devrimci ve ilerici güçleri baskı ve zorbalıkla ezmeye;
polisi, mahkemesi, hapishanesi ile
sindirmeye çalışıyor.**

**Zulmünü arttır ki
çöküşün hızlansın!**